

Редакція:

ПРОЕКТ

Закон України «Про управління відходами»

Цей Закон визначає правові, організаційні, економічні засади та правові механізми контролю для забезпечення захисту навколишнього природного середовища та здоров'я людини шляхом впровадження заходів для запобігання або зменшення утворення відходів, зниження негативних наслідків від управління відходами, сприяння їх повторному використанню і відновленню як вторинної сировини та енергетичних ресурсів.

РОЗДІЛ І. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ.

Стаття 1. Визначення основних термінів

У цьому Законі терміни вживаються у такому значенні:

безхазяйні відходи - відходи, щодо яких не встановлено власника або власник яких невідомий;

біовідходи - відходи, що здатні до анаеробного або аеробного розкладання, і які включають відходи від зелених насаджень, харчові та кухонні відходи від домогосподарств, ресторанів, закладів громадського харчування та роздрібної торгівлі тощо;

видалення відходів – операція, що не є відновленням відходів навіть коли одним із вторинних наслідків такої операції є використання речовин або

енергії. Невичерпний перелік операцій з видалення наведено у Додатку І;

виробник продукції – суб'єкт господарювання, що вперше розміщує на ринку продукцію, який він виробляє або імпортує;

відновлення відходів – будь-яка операція, в результаті якої матеріали, отримані з відходів, можуть використовуватися як вторинна сировина, яка здатна замінити первинну сировину, необхідну для виробництва нової продукції, або відходи, підготовлені для заміни первинної сировини. Невичерпний перелік операцій з відновлення наведено у Додатку ІІ;

відходи – будь-які речовини, предмети, яких їх власник позбувається, має намір або зобов'язаний позбутися;

відходи будівництва та знесення – відходи що утворилися в результаті будівельної діяльності або знесення будівель та споруд;

власник відходів – фізична особа, юридична особа та фізична особа-підприємець, яка відповідно до закону володіє, користується і розпоряджається відходами;

вторинна сировина – речовини та матеріали, отримані в результаті збирання, підготовки до відновлення або рециклінгу відходів, які використовуються замість первинної сировини;

декларація про відходи – документ, який згідно з цим Законом подають власники відходів, якщо їх діяльність призводить до утворення небезпечних відходів або річний обсяг утворення відходів, що не є небезпечними, перевищує 50 тонн;

догляд за полігоном після його закриття – дії, пов'язані з утриманням полігону після його закриття, контролем та моніторингом параметрів навколишнього природного середовища та усуненням можливих негативних впливів полігону на навколишнє природне середовище та здоров'я людини на період після його закриття;

захоронення відходів – розміщення відходів на поверхні чи в землі (підземне), у спосіб, що не становить загрози для здоров'я людини та навколишнього природного середовища і не передбачає їх подальшого оброблення;

зберігання відходів – тимчасове накопичення відходів на об'єктах управління відходами, де небезпечні відходи зберігаються не більше 90 днів, а відходи, що не є небезпечними – не більше одного року;

збирання відходів – діяльність, пов'язана з вилученням, накопиченням і зберіганням відходів суб'єктами господарювання у сфері управління відходами, включаючи сортування та зберігання з метою подальшого перевезення до об'єктів оброблення відходів;

ієрархія управління відходами – послідовність методів та засобів управління відходами, які забезпечують мінімізацію їх утворення і екологічно безпечне управління, та спрямовані на запобігання негативному впливу відходів на стан навколишнього природного середовища та здоров'я людей;

медичні відходи - відходи, що утворились внаслідок діяльності закладів охорони здоров'я, дослідницьких центрів і лабораторій, пов'язаної з медичними процедурами і включають гострі інструменти, негострі матеріали, забруднені кров'ю, кров, частини тіла і тканини, хімічні речовини, фармацевтичні препарати, патологічні, цитотоксичні або інфекційні матеріали;

муніципальні відходи:

а) побутові відходи:

- відходи від домогосподарств, включаючи папір, картон, скло, метали, пластик, біовідходи, деревину, текстиль, упаковку, відходи електричного та електронного обладнання, відпрацьовані батарейки, батареї та акумулятори, а також великогабаритні відходи;

- відходи з інших джерел, якщо ці відходи подібні за своїм складом до відходів з домогосподарств;

б) відходи інфраструктури населеного пункту:

- відходи об'єктів благоустрою населених пунктів (включаючи відходи від зелених насаджень);

- вуличний змет;

небезпечні відходи – відходи, які мають одну чи більше небезпечних властивостей наведених у Додатку III;

несанкціоноване сміттєзвалище – місце, яке не відведене для захоронення відходів та на якому відходи накопичені незаконно;

об'єкт управління відходами – підприємство, установка, або інший нерухомий об'єкт, призначений для збирання, перевезення та оброблення відходів, включаючи підготовку до повторного використання, відновлення

та видалення, на який отримано дозвіл на здійснення операцій управління відходами та/або ліцензію на здійснення комплексу операцій управління небезпечними відходами;

оброблення відходів – здійснення операцій з відновлення або видалення відходів, включаючи попередню підготовку до них;

операції управління відходами - збирання, перевезення, оброблення відходів;

первинна сировина – природні речовини та матеріали безпосередньо з яких виробляється продукція або які є джерелом енергії;

перевезення відходів - транспортування відходів від місць їх утворення до об'єктів управління відходами, а також від одного об'єкта оброблення відходів до іншого.

підготовка до видалення – попередні операції перед видаленням, включаючи підготовчі процеси, зокрема розбирання, сортування, ущільнення, гранулювання, сушіння, подрібнення, перепакування, розділення, змішування перед проведенням будь-якої операції з переліку D1-D12 Додатку I;

підготовка до відновлення – попередні операції перед відновленням, включаючи підготовчі процеси, зокрема розбирання, сортування, ущільнення, гранулювання, сушіння, подрібнення, перепакування, розділення, змішування перед проведенням будь-якої операції з переліку R1- R11 Додатку II;

підготовка до повторного використання – операції з відновлення, такі як перевірка, очищення або ремонт, після яких продукція або її складові (компоненти), що стали відходами, можуть бути використані повторно без будь-якої іншої попередньої підготовки;

післяексплуатаційний догляд – комплекс заходів, спрямованих на запобігання негативного впливу на навколишнє природне середовище, який здійснює утворювач відходів чи суб'єкт господарювання у сфері управління відходами на об'єкті утворення чи управління відходами протягом 30 років після припинення його експлуатації;

повторне використання – будь-яка операція, коли продукція або її складові (компоненти), які не є відходами, повторно використовуються з тією ж самою метою, для якої вони були призначені;

полігон - місце захоронення відходів призначене для їх розміщення на поверхні чи в землі (підземне);

приймання – отримання від споживачів відходів паперу, картону, пластику, скла, відходів упаковки, відпрацьованих батарейок, батарей і акумуляторів, електричного та електронного обладнання та шин у місцях продажу, приватних домогосподарствах, адміністративних, соціальних, громадських, комерційних, розважальних, рекреаційних, туристичних та інших закладах, пунктах приймання відходів, утворених органами місцевого самоврядування та/або організаціями колективної та індивідуальної розширеної відповідальності виробника, для передачі їх протягом одного року суб'єктам господарювання у сфері управління відходами;

рециклінг – операція з відновлення, коли відходи переробляються в продукцію, матеріали або речовини (яка включає перероблення органічного матеріалу, але не включає відновлення енергії чи перероблення в матеріали, що будуть використовуватися як паливо або матеріали для зворотного заповнення);

роздільне збирання – збирання окремих видів відходів залежно від їх виду, характеристики та складу, таким чином, щоб сприяти їх подальшому обробленню;

система розширеної відповідальності виробника - комплекс економічних, фінансових, адміністративних та організаційних механізмів для забезпечення відповідальності виробників продукції за управління стадією відходів життєвого циклу продукції та матеріалів;

сортування відходів – діяльність, пов'язана з механічним розподілом відходів за їх фізико-хімічними властивостями, матеріальними складовими, енергетичною цінністю, іншими показниками з метою їх підготовки до оброблення;

специфічні види відходів – групи відходів зі схожими характеристиками, які, виходячи зі своїх властивостей, потребують спеціальних методів і засобів управління;

суб'єкт господарювання у сфері управління відходами – юридична особа та фізична особа-підприємець, який займається збиранням, перевезенням, обробленням відходів, та має дозвіл на здійснення операцій управління відходами відповідно до цього Закону та/або ліцензію на здійснення комплексу операцій управління небезпечними відходами;

тимчасове зберігання відходів - зберігання відходів утворювачами відходів у безпечний спосіб для навколишнього природного середовища, життя та здоров'я людей протягом одного року з моменту їх утворення для подальшої передачі відходів суб'єктам господарювання у сфері управління відходами;

термічне оброблення відходів – технологічний процес з температурного оброблення відходів;

управління відходами – збирання, перевезення, оброблення відходів, включаючи нагляд за такими операціями та подальший догляд за об'єктами видалення відходів;

утворювач відходів – фізична особа, юридична особа та фізична особа-підприємець, діяльність якої призводить до утворення відходів.

Стаття 2. Сфера дії Закону

1. Цей Закон регулює відносини, пов'язані з утворенням та управлінням відходами, що утворюються в Україні, перевозяться через її територію, вивозяться за межі території, а також з перевезенням, обробленням та відновленням відходів, що ввозяться в Україну як вторинна сировина.

2. Дія цього Закону поширюється на всі види відходів, за винятком тих, які перераховані у частині третій цієї статті.

3. Дія цього Закону не поширюється на:

1) невловлювані газоподібні речовини, що викидаються безпосередньо у повітря;

2) радіоактивні відходи;

3) виведені з експлуатації вибухові речовини військового і цивільного призначення;

4) незабруднений ґрунт та інші природні матеріали, добуті під час проведення будівельних робіт, за умови, що матеріал використовуватиметься у будівництві у своєму природньому (початковому) стані, на місцевості з якої його було добуто;

5) відходи фекалій/ гною, на які поширюється дія Закону України «Про побічні продукти тваринного походження, не призначені для споживання людиною», солома та інші природні, сільськогосподарські або лісові продукти, що не є небезпечними та використовуються в сільському господарстві, лісовому господарстві або для виробництва енергії з такої

біомаси шляхом застосування процесів або методів, які не завдають шкоди навколишньому природному середовищу чи не ставлять під загрозу здоров'я людини;

6) зворотні води;

7) побічні продукти тваринного походження та виробництво продукції, що регулюються Законом України «Про побічні продукти тваринного походження, не призначені для споживання людиною», окрім тих, що призначені для спалення, захоронення чи застосовуються для вироблення біогазу або компосту;

8) туші тварин, що загинули не у результаті забиття, включаючи тварин забитих з метою зменшення епізоотичних хвороб, та видалених відповідно до положень Закону України «Про побічні продукти тваринного походження, не призначені для споживання людиною»;

9) відходи видобувної промисловості, що утворились у результаті проведення розвідувальних робіт, видобутку, оброблення та зберігання корисних копалин та розроблення родовищ корисних копалин, які регулюються згідно закону;

10) донні осади (відклади), які розміщуються всередину поверхневих вод з метою управління водами та водними шляхами або пом'якшення наслідків повеней та посухи, чи меліоративних робіт, якщо доведено, що осади не є небезпечними та зазначене не суперечить законодавству.

Стаття 3. Цілі та принципи державної політики у сфері управління відходами

1. Основними цілями державної політики у сфері управління відходами є:

1) захист навколишнього природного середовища та здоров'я людини від негативного впливу відходів;

2) дотримання ієрархії управління відходами, ведення обліку відходів на підставі Національного переліку відходів та надання звітності з управління відходами;

3) впровадження заходів, що сприяють повторному використанню продукції та підготовці до повторного використання відходів, застосування економічних інструментів для повторного використання та ремонту продукції;

4) впровадження заходів для створення органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування відповідно до їх компетенції системи

роздільного збирання відходів, сприяння високому ступеню рециклінгу;

5) впровадження принципу «забруднювач платить» для покриття витрат на управління відходами їх утворювачами або власниками;

6) запровадження системи розширеної відповідальності виробника.

2. Основними принципами державної політики у сфері управління з відходами є:

1) запобігання – вжиття заходів для запобігання утворенню відходів, а також для уникнення, зменшення або усунення негативного впливу відходів на навколишнє природне середовище;

2) забруднювач платить – витрати на запобігання утворенню відходів, їх збирання, перевезення та оброблення, включаючи витрати на утримання об'єктів інфраструктури з управління відходами, покриваються утворювачем або ж власником відходів;

3) наближеності – оброблення відходів повинно здійснюватися на найближчій відповідній споруді або установці з оброблення відходів або в місці захоронення відходів, враховуючи екологічну та економічну ефективність;

4) самодостатності – створення органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування відповідно до їх компетенції мережі збирання, відновлення та видалення муніципальних відходів.

Стаття 4. Ієрархія управління відходами

1. Центральні та місцеві органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування, підприємства, установи та організації зобов'язані дотримуватись наступної ієрархії управління відходами в такій послідовності:

1) запобігання утворенню відходів;

2) підготовка до повторного використання;

3) рециклінг;

4) операції з відновлення, за винятком рециклінгу, (у т. ч. відновлення з виробленням енергії)

5) видалення.

2. Підприємства, установи та організації, діяльність яких призводить до утворення відходів, мають дотримуватись ієрархії управління відходами

наступним чином:

- 1) планувати та здійснювати свою діяльність так, щоб запобігати утворенню або зменшувати обсяги відходів та їх негативний вплив на здоров'я людини й навколишнє природне середовище при виробництві продукції, під час та після її використання;
 - 2) здійснювати відновлення відходів, утворенню яких не вдалося запобігти, забезпечуючи підготовку відходів до повторного використання, рециклінг чи інші операції відновлення, включаючи енергетичне відновлення та органічне відновлення біовідходів;
 - 3) видаляти лише відходи, що не здатні до рециклінгу чи інших операцій відновлення з технологічних причин.
3. При застосуванні ієрархії управління відходами повинні враховуватися принципи державної політики у сфері управління відходами, екологічна та економічна доцільність, технічна спроможність та використовуватися найкращі доступні технології.

Стаття 5. Запобігання утворенню відходів

1. З метою зменшення утворення відходів вживаються заходи із запобігання утворення відходів. Такі заходи включають, зокрема:
- а) заохочення та підтримку сталого виробництва та споживання продукції;
 - б) заохочення проектування, виробництва та використання ресурсо-ефективних та більш довговічної продукції, у тому числі подовження терміну її використання, продукції, придатної до ремонту, повторного використання та модернізації;
 - в) виділення з відходів сировини, яка може бути повторно використана;
 - г) заохочення, без порушення прав інтелектуальної власності, доступності запасних частин, інструкцій з експлуатації, технічної інформації або інших інструментів, обладнання або програмного забезпечення, що дозволяють проводити ремонт та повторне використання продукції без зниження рівня їх якості та безпеки функціонування;
 - д) зменшення утворення відходів, з урахуванням впровадження найкращих доступних технологій у процесах промислового виробництва, видобутку корисних копалин, будівництва та знесення, при виготовленні продукції;

- е) зменшення вмісту шкідливих речовин у матеріалах і продукції;
- ж) зменшення утворення відходів, що не придатні для повторного використання або рециклінгу;
- з) визначення продукції, які є основними джерелами забруднення, особливо в природних та морських середовищах, та вжиття відповідних заходів для запобігання та зменшення утворення відходів з такої продукції;
- и) проведення інформаційних кампаній для підвищення громадської обізнаності щодо запобігання утворенню відходів та забрудненню навколишнього природного середовища;
- і) зменшення утворення харчових відходів у роздрібних та інших торгівельних мережах, закладах громадського харчування та в домогосподарствах.

Стаття 6. Підготовка до повторного використання, рециклінг та інші види відновлення відходів

1. Забезпечення повторного використання продукції здійснюється шляхом створення суб'єктами господарювання, органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування відповідно до їх компетенції та підтримки мереж для їх ремонту та повторного використання, запровадження економічних інструментів та встановлення цільових показників повторного використання, а також інших заходів.
2. Для полегшення або вдосконалення підготовки до повторного використання, забезпечення високоякісного рециклінгу та інших операцій з відновлення, відходи підлягають роздільному збиранню та не повинні змішуватися з іншими відходами або матеріалами з різними властивостями.
3. Суб'єкти господарювання, органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування відповідно до їх компетенції забезпечують роздільне збирання відходів у населених пунктах для таких видів відходів, як: папір, метали, пластик, скло та створення умов для реалізації роздільного збирання біовідходів, відходів текстилю та інших видів відходів.
4. Роздільно зібрані відходи, призначені для підготовки до повторного використання та рециклінгу, не можуть спалюватися, за винятком відходів, що утворюються внаслідок оброблення роздільно зібраних відходів.

5. Небезпечні речовини, суміші та складові (компоненти) повинні бути видалені з відходів до або під час відновлення.

Стаття 7. Національний перелік відходів

1. Відходи класифікуються відповідно до Національного переліку відходів та Порядку класифікації відходів, з врахуванням їх походження, складу, властивостей, наведених у Додатку III, а також граничного значення концентрації небезпечних речовин.

2. У Національному переліку відходів відходи можуть бути визначені як:

- а) небезпечні відходи;
- б) відходи, що не є небезпечними;
- в) відходи, що потребують оцінки.

Відходи, що потребують оцінки, можуть бути віднесені до небезпечних або таких, що не є небезпечними, за результатами проведення досліджень визначення властивостей, наведених у Додатку III, та граничного значення концентрації небезпечних речовин. Власник відходів може визнати такі відходи небезпечними без проведення досліджень.

3. Зміна класифікації небезпечних відходів на відходи, що не є небезпечними, не повинна досягатися шляхом розбавлення або змішування відходів з метою зниження початкових концентрацій небезпечних речовин до рівня нижче порогових значень для визначення відходів небезпечними.

4. Національний перелік відходів підлягає перегляду кожні 3 роки.

5. Національний перелік відходів та Порядок класифікації відходів затверджується Кабінетом Міністрів України.

Стаття 8. Система розширеної відповідальності виробника

1. Системи розширеної відповідальності виробника встановлюються законами України до виробників продукції, внаслідок споживання/використання якої утворюються відходи упаковки, електричного та електронного обладнання, батарейок, батарей і акумуляторів, транспортних засобів, у яких закінчився термін експлуатації, олив, шин. Системи розширеної відповідальності виробника можуть бути встановлені законами України для виробників іншої продукції.

2. Виробники продукції виконують свої зобов'язання:

1) колективно через Організацію колективної розширеної відповідальності виробників (ОКРВВ);

2) індивідуально через Організацію індивідуальної розширеної відповідальності виробників (ОІРВВ);

3. ОКРВВ та ОІРВВ створюються та реєструються як неприбуткові організації, їх управління здійснюється виключно виробниками продукції.

4. Зобов'язання у системі розширеної відповідальності виробника включають:

1) приймання від кінцевих споживачів відходів, що утворилися в результаті використання продукції, а також подальше управління цими відходами та фінансову відповідальність за таку діяльність;

2) інформування утворювачів та власників відходів, на яких поширюється розширена відповідальність виробника, про заходи, які вони можуть вживати з метою запобігання утворенню відходів, їх придатності для повторного використання та рециклінгу, наявні системи для приймання та роздільного збирання і повторного використання;

3) впровадження заходів щодо розроблення продукції та їх компонентів з урахуванням мінімізації негативного впливу на навколишнє природне середовище, зменшення обсягів утворення відходів в процесі їх виробництва та використання, виробництва довговічних продукції, придатних для ремонту та повторного використання, а також залучення у виробництво максимальних обсягів вторинної сировини;

5. Виробник або організація, яка виконує обов'язки з розширеної відповідальності від імені виробника зобов'язані:

а) забезпечувати послугами з приймання та збирання відходів, що утворилися внаслідок використання продукції по всій території України;

б) забезпечити досягнення встановлених законодавством цільових показників з управління відходами;

в) проведення інформаційно-просвітницької роботи серед населення, освітньої роботи в закладах освіти щодо управління видами відходів, на які розповсюджується система розширеної відповідальності виробника.

Стаття 9. Перехід права власності на відходи

Відходи є об'єктом права власності.

Суб'єктами права власності на відходи є громадяни України, іноземці, особи без громадянства, підприємства, установи та організації усіх форм власності, територіальні громади, Автономна Республіка Крим і держава.

Територіальні громади є власниками відходів, що утворюються на об'єктах комунальної власності чи знаходяться на їх території і не мають власника або власник яких невідомий (безхазяйні відходи).

Держава є власником відходів, що утворюються на об'єктах державної власності чи знаходяться на території України і не мають власника або власник яких невідомий (крім відходів, власниками яких є територіальні громади), а також в інших випадках, передбачених законом. Від імені держави управління відходами, що є державною власністю, здійснюється Кабінетом Міністрів України відповідно до закону.

Суб'єкти права власності володіють, користуються і розпоряджаються відходами в межах, визначених цим Законом.

Право власності на відходи може переходити від однієї особи до іншої відповідно до закону та умов, визначених у цивільно-правових угодах щодо передачі відходів чи надання послуг з їх збирання, перевезення та оброблення.

У разі приватизації державних підприємств, внаслідок діяльності яких накопичено відходи, право власності на відходи та обов'язок щодо відшкодування заподіяної відходами шкоди здоров'ю людей, майну фізичних або юридичних осіб та навколишньому природному середовищу переходить до нових власників, якщо інше не передбачено відповідно до закону договором купівлі-продажу цих підприємств.

Договором купівлі-продажу може бути передбачена солідарна відповідальність.

При зміні власника чи користувача земельної ділянки, на якій розміщені відходи, питання про право власності на відходи вирішується окремо, відповідно до закону.

Стаття 10. Виявлення та облік безхазяйних відходів

1. З метою визначення утворювача або власника відходів, власник земельної ділянки, на якій виявлено безхазяйні відходи, протягом п'яти днів з моменту виявлення безхазяйних відходів інформує про це органи місцевого самоврядування та/або місцеві органи виконавчої влади.

2. Орган місцевого самоврядування та/або місцевий орган виконавчої влади із залученням центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику із здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів, встановлюють утворювача або власника виявлених відходів на основі:

- 1) інформації, наданої власником або користувачем земельної ділянки, на якій виявлені безхазяйні відходи;
- 2) інформації, наданої громадянами, підприємствами, установами та організаціями, засобами масової інформації;
- 3) аудіо- та відеозаписів, наданих громадянами, підприємствами, установами, організаціями;
- 4) інших джерел, не заборонених законодавством.

3. Якщо утворювач або власник відходів встановлений, він зобов'язаний відшкодувати всі витрати на його пошук, та витрати на збирання, перевезення і оброблення відходів суб'єктом господарювання у сфері управління відходами, а також збитки, завдані в результаті негативного впливу цих відходів на навколишнє природне середовище та здоров'я людини від негативного впливу відходів.

РОЗДІЛ II. ПРАВА ТА ОBOB'ЯЗКИ ГРОМАДЯН ТА СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ

Стаття 11. Суб'єкти у сфері управління з відходами

Суб'єктами у сфері управління відходами є громадяни України, іноземці та особи без громадянства, суб'єкти господарювання, усіх форм власності, діяльність яких призводить до утворення відходів, а також які здійснюють збирання, перевезення та оброблення відходів.

Стаття 12. Права та обов'язки громадян України, іноземців та осіб без громадянства у сфері управління з відходами

Громадяни України, іноземці та особи без громадянства у сфері управління відходами мають право на:

- а) безпечні для їх життя та здоров'я умови при управлінні відходами;

- б) одержання в установленому порядку повної та достовірної інформації про безпеку об'єктів управління відходами як тих, що експлуатуються, так і тих, будівництво яких планується;
- в) одержання в установленому порядку повної та достовірної інформації про плани та програми управління відходами;
- г) відвідування в установленому порядку об'єктів управління відходами;
- ґ) участь в обговоренні питань щодо розвитку законодавства з управління відходами;
- д) участь в обговоренні питань, пов'язаних із розміщенням, проектуванням, спорудженням та експлуатацією об'єктів управління відходами;
- е) екологічне страхування відповідно до законодавства України;
- є) відшкодування шкоди, заподіяної їх здоров'ю та майну внаслідок порушення законодавства про відходи.

Громадяни України, іноземці та особи без громадянства зобов'язані:

- а) дотримуватися вимог цього Закону та інших нормативно-правових актів у сфері управління відходами;
- б) виконувати інші обов'язки, передбачені законами, щодо запобігання забрудненню навколишнього природного середовища відходами.

Стаття 13. Права та обов'язки суб'єктів господарювання усіх форм власності, діяльність яких призводить до утворення відходів, та суб'єктів господарювання у сфері управління відходами

Суб'єкти господарювання, усіх форм власності, діяльність яких призводить до утворення відходів, та суб'єкти господарювання у сфері управління відходами мають право на:

- а) одержання в установленому порядку інформації про технології оброблення відходів, будівництво та експлуатацію об'єктів управління відходами;
- б) зберігання відходів на об'єктах управління відходами відповідно до закону;
- в) внесення пропозицій, пов'язаних з розміщенням, проектуванням, будівництвом та експлуатацією об'єктів управління відходами;

г) участь у розробленні місцевих, регіональних та Національного планів управління відходами згідно із ієрархією управління відходами, програми запобігання утворенню відходів;

г) участь у встановленому законодавством порядку в конкурсах на набуття права виконання послуг у сфері управління побутовими відходами на певній території.

Суб'єкти господарювання, усіх форм власності, діяльність яких призводить до утворення відходів, та суб'єкти господарювання у сфері управління відходами зобов'язані:

- 1) запобігати утворенню та зменшувати обсяги утворення відходів;
- 2) класифікувати свої відходи відповідно до Національного переліку відходів та Порядку класифікації відходів;
- 3) дотримуватись вимог щодо збирання, перевезення та оброблення відходів відповідно до цього Закону та інших нормативно-правових актів;
- 4) перевозити та обробляти відходи самостійно за наявності дозволу на здійснення операцій управління відходами та/або ліцензії на здійснення комплексу операцій управління небезпечними відходами, або передавати їх для збирання, перевезення та оброблення суб'єктам господарювання у сфері управління відходами, які мають такий дозвіл та/або ліцензію;
- 5) запобігати змішуванню відходів, які можуть бути відновлені, з відходами, які не можуть бути відновлені;
- 6) запобігати змішуванню різних типів небезпечних відходів між собою та з відходами, що не є небезпечними;
- 7) вести облік відходів, що утворилися в результаті їх діяльності чи були отримані від інших суб'єктів господарювання, здійснення операцій управління відходами та надавати звітну інформацію;
- 8) розробляти та виконувати плани управління відходами;
- 9) забезпечувати фінансування заходів з очищення, запобігання забрудненню, проведення моніторингу та післяексплуатаційного догляду після припинення діяльності об'єкта утворення та управління відходами, у порядку встановленому Кабінетом Міністрів України;
- 10) не допускати управління відходами у несанкціонованих місцях чи об'єктах;
- 11) здійснювати контроль за станом місць чи об'єктів утворення, відновлення та видалення власних відходів;
- 12) своєчасно в установленому порядку сплачувати екологічний податок, що справляється за захоронення відходів;
- 13) надавати місцевим органам виконавчої влади, органам місцевого самоврядування, уповноваженим органам виконавчої влади у сфері

управління відходами інформацію про відходи та пов'язану з ними діяльність, у тому числі про випадки несанкціонованого попадання відходів у навколишнє природне середовище та вживати щодо цього заходи;

14) призначати відповідальних осіб у сфері управління відходами;

15) відшкодовувати шкоду, заподіяну навколишньому природному середовищу, здоров'ю та майну громадян України, підприємствам, установам та організаціям внаслідок порушення встановлених правил управління з відходами, відповідно до законодавства України;

16) забезпечувати професійну підготовку, підвищення кваліфікації та проведення атестації фахівців у сфері управління з відходами;

17) мати ліцензію на здійснення комплексу операцій управління небезпечними відходами та/або письмову згоду (повідомлення) на транскордонне перевезення небезпечних відходів чи висновок на транскордонне перевезення відходів відповідно до закону;

18) мати дозвіл на здійснення операцій управління відходами;

19) подавати декларацію про відходи, якщо їх діяльність призводить до утворення небезпечних відходів або річний обсяг утворення відходів, що не є небезпечними, перевищує 50 тонн;

20) мати погоджений із уповноваженими органами виконавчої влади та затверджений відповідно до закону план дій на випадок виникнення надзвичайної ситуації, пов'язаної з управлінням з небезпечними відходами;

21) здійснювати планування нового будівництва або реконструкції об'єкта управління з відходами з дотриманням вимог законодавства про містобудування;

22) забезпечувати відеофіксацію, включаючи пряму трансляцію, здійснення операцій з відновлення та видалення небезпечних відходів.

Стаття 14. Обов'язки утворювачів побутових відходів

1. Утворювачі лише побутових відходів зобов'язані забезпечити роздільне збирання побутових відходів у місці утворення та передавати їх до:

1) систем управління муніципальними відходами;

2) систем роздільного збирання, створених організаціями розширеної відповідальності виробників;

3) суб'єкта господарювання у сфері управління відходами.

2. Утворювачі побутових відходів зобов'язані сплачувати за надані послуги з управління побутовими відходами за встановленими тарифами.

3. Утворювачі побутових відходів можуть самостійно шляхом компостування обробляти відходи, що біологічно розкладаються, на місці

утворення таких відходів.

РОЗДІЛ III. ПОВНОВАЖЕННЯ ОРГАНІВ ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ ТА ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ У СФЕРІ УПРАВЛІННЯ ВІДХОДАМИ

Стаття 15. Уповноважені органи виконавчої влади у сфері управління відходами

Уповноваженими органами виконавчої влади у сфері управління відходами є Кабінет Міністрів України, Рада міністрів Автономної Республіки Крим, центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування і реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища та екологічної безпеки, центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері управління відходами, центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику із здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів, центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я, місцеві державні адміністрації, інші органи виконавчої влади у межах повноважень, визначених чинним законом.

Стаття 16. Повноваження Кабінету Міністрів України у сфері управління відходами

До повноважень Кабінету Міністрів України належать:

- 1) забезпечення розроблення і виконання стратегій, планів, програм у сфері управління відходами;
- 2) організація підготовки фахівців у сфері управління відходами;
- 3) затвердження Національного переліку відходів та порядку класифікації відходів;
- 4) затвердження Порядку фінансування заходів з очищення, запобігання забрудненню, проведення моніторингу та контролю після припинення діяльності об'єкта управління відходами;
- 5) затвердження вимог до об'єктів управління відходами;

- 6) затвердження Національної програми запобігання утворенню відходів;
- 7) затвердження Національного плану управління відходами;
- 8) затвердження Порядку розроблення та затвердження регіональних планів управління відходами;
- 9) затвердження Порядку видачі (відмови у видачі, переоформлення, анулювання) дозволу на здійснення операцій управління відходами;
- 10) затвердження Порядку створення та адміністрування інформаційної системи управління відходами;
- 11) затвердження правил надання послуг з управління побутовими відходами;
- 12) затвердження Порядку подання декларації про відходи та її форми;
- 13) затвердження порядку надання письмової згоди (повідомлення) на транскордонне перевезення небезпечних відходів та висновку на транскордонне перевезення відходів;
- 14) затвердження вимог до систем управління відходами;
- 15) затвердження порядку державного обліку відходів та подання звітності;
- 16) забезпечення участі України у міжнародному співробітництві у сфері управління з відходами;

Кабінет Міністрів України може здійснювати й інші повноваження у сфері управління з відходами відповідно до законів України.

Стаття 17. Повноваження центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування і реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища та екологічної безпеки

До повноважень центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування і реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища та екологічної безпеки, належить:

- 1) забезпечення формування державної політики у сфері управління відходами;
- 2) затвердження Порядку розроблення планів управління відходами підприємств, установ та організацій;

- 3) затвердження типових форм обліку відходів;
- 4) укладення в передбаченому законом порядку міжвідомчих міжнародних договорів України щодо співробітництва у сфері управління відходами та контролю за транскордонним перевезенням відходів;
- 5) забезпечення обміну інформацією з центральними та місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, міжнародними організаціями у сфері управління відходами.

Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування і реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища та екологічної безпеки, здійснює й інші функції, передбачені цим Законом.

Стаття 18. Повноваження центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері управління відходами

До повноважень центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері управління відходами належить:

- 1) реалізація державної політики у сфері управління відходами;
- 2) забезпечення виконання Національної стратегії управління відходами, підготовка звітів про її виконання;
- 3) забезпечення виконання Національного плану управління відходами, оцінка ефективності його виконання;
- 4) погодження регіональних планів управління відходами;
- 5) забезпечення виконання Національної програми запобігання утворенню відходів та здійснення оцінки ефективності її виконання;
- 6) здійснення функцій компетентного органу виконавчої влади, який забезпечує виконання положень Базельської конвенції про контроль за транскордонними перевезеннями небезпечних відходів та їх видаленням;
- 7) ліцензування господарської діяльності із здійснення комплексу операцій управління небезпечними відходами;
- 8) видача (відмова у видачі, переоформлення, анулювання) дозволів на здійснення операцій управління відходами;
- 9) надання письмової згоди (повідомлення) на транскордонне перевезення небезпечних відходів чи висновку на транскордонне перевезення відходів;

- 10) реєстрація декларацій про відходи;
- 11) розроблення та впровадження систем управління відходами;
- 12) створення та адміністрування інформаційної системи управління відходами;
- 13) ведення державного обліку відходів, оприлюднення зведеної інформації про відходи;
- 14) надання публічного доступу до узагальнених даних у сфері управління відходами та інформування громадськості щодо управління відходами.

Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує реалізацію державної політики у сфері управління відходами, здійснює й інші функції, передбачені цим Законом.

Стаття 19. Повноваження центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику із здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів

До компетенції центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику із здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів, у сфері управління з відходами належить здійснення у межах компетенції державного нагляду (контролю) за додержанням центральними органами виконавчої влади та їх територіальними органами (у разі створення), місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування в частині здійснення делегованих їм повноважень органів виконавчої влади за додержанням підприємствами, установами та організаціями незалежно від форми власності та господарювання, громадянами України, іноземцями та особами без громадянства, а також юридичними особами - нерезидентами вимог законодавства щодо:

- 1) збирання, перевезення, оброблення відходів;
- 2) дотримання суб'єктом господарювання у сфері управління відходами вимог встановлених дозволом на здійснення операцій управління відходами;
- 3) подання декларацій про відходи;
- 4) ведення обліку відходів та подання звітності;

- 5) дотримання правил і режиму експлуатації об'єктів оброблення відходів;
- 6) перевезення небезпечних відходів територією України та транскордонних перевезень небезпечних відходів;
- 7) виконання планів та програм у сфері управління відходами;
- 8) своєчасного та повного виконання заходів із захисту земель від засмічення та забруднення відходами.

Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику із здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів, здійснює також інші повноваження, передбачені законом.

Стаття 20. Повноваження центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я

До компетенції центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я належить:

- а) затвердження вимог до безпеки для здоров'я людини (державні санітарні норми та правила, санітарно-гігієнічні та санітарно-протиепідемічні правила і норми, санітарно-епідеміологічні правила і норми, протиепідемічні правила і норми, гігієнічні та протиепідемічні правила і норми, державні санітарно-епідеміологічні нормативи, санітарні регламенти) під час утворення, збирання, тимчасового зберігання, перевезення, оброблення відходів;
- б) затвердження методичних настанов щодо аналізу ризику для здоров'я людини відходів та об'єктів управління відходами;
- в) визначення пріоритетних заходів щодо охорони здоров'я людини від негативного впливу відходів;
- г) встановлення вимог безпеки для здоров'я людини до продукції, що виробляється з відходів;
- ґ) методичне забезпечення при визначенні рівня небезпечності відходів.

Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я здійснює також інші повноваження, передбачені законом.

Стаття 21. Повноваження Ради міністрів Автономної Республіки Крим, обласних, Київської і Севастопольської міських державних адміністрацій у сфері управління відходами

До повноважень Ради міністрів Автономної Республіки Крим, обласних, Київської і Севастопольської міських державних адміністрацій у сфері управління відходами належить:

- 1) участь у формуванні та реалізації державної політики у сфері управління відходами;
- 2) розроблення та реалізація регіональних планів управління відходами, оцінка ефективності їх виконання;
- 3) забезпечення реалізації заходів Національного плану управління відходами та Національної програми запобігання утворенню відходів;
- 4) координація та сприяння розвитку підприємницької діяльності у сфері управління відходами;
- 5) сприяння створенню об'єктів управління відходами;
- 6) прийняття рішень про відведення земельних ділянок для організації об'єктів управління відходами поза межами населених пунктів;
- 7) взаємодія з органами місцевого самоврядування;
- 8) забезпечення ліквідації несанкціонованих сміттєзвалищ;
- 9) сприяння роз'ясненню законодавства про відходи серед населення.

Стаття 22. Повноваження органів місцевого самоврядування у сфері управління відходами

До повноважень органів місцевого самоврядування у сфері управління відходами належить:

- 1) участь у реалізації державної політики у сфері управління відходами;
- 2) участь у розробленні та реалізації регіональних планів управління відходами;
- 3) розроблення, затвердження та реалізація місцевих планів управління відходами;

- 4) організація управління муніципальними відходами та відходами будівництва та знесення;
- 5) створення комунальних пунктів приймання відходів;
- 6) ліквідація несанкціонованих сміттєзвалищ;
- 7) передача безхазяйних відходів до суб'єктів господарювання у сфері управління відходами для їх оброблення;
- 8) розроблення та затвердження схем санітарного очищення населених пунктів;
- 9) впровадження роздільного збирання побутових відходів та забезпечення виконання цільових показників для повторного використання, рециклінгу та відновлення побутових відходів;
- 10) забезпечення роздільного збирання небезпечних відходів домогосподарств, на які не поширюються системи розширеної відповідальності виробників, та подальшу передачу їх для оброблення;
- 11) сприяння створенню об'єктів управління відходами;
- 12) прийняття рішень про відведення земельних ділянок для організації об'єктів управління відходами у межах населених пунктів;
- 13) надання інформації та проведення інформаційно-роз'яснювальної роботи для громадськості щодо управління відходами.

РОЗДІЛ IV. ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ДО УПРАВЛІННЯ ВІДХОДАМИ

Стаття 23. Загальні вимоги до управління відходами

1. Відходи збираються, перевозяться та обробляються залежно від їх виду, складу і властивостей, у спосіб, який сприяє подальшому відновленню, та безпечний для навколишнього природного середовища та здоров'я людей.
2. Для сприяння відновленню, забезпечується роздільне збирання відходів. Заборонено змішування відходів з іншими відходами чи матеріалами, якщо такі дії ускладнюють операції відновлення.
3. Власники відходів, а також суб'єкти господарювання у сфері управління відходами, зобов'язані дотримуватись ієрархії управління відходами.

4. Власники відходів зобов'язані забезпечити їх тимчасове зберігання у спосіб, безпечний для навколишнього природного середовища, життя та здоров'я людей та передавати відходи суб'єктам господарювання у сфері управління відходами протягом одного року з моменту їх утворення.

5. Передача відходів для збирання, перевезення та оброблення здійснюється суб'єктам господарювання у сфері управління відходами на підставі договорів, укладених у письмовій формі, у яких зазначається код відходів згідно з Національним переліком відходів, їх кількість, найменування та код операції відновлення та/або видалення відходів, перехід права власності на відходи.

6. На об'єктах управління відходами забороняється зберігати небезпечні відходи, призначені для відновлення, більше 90 днів, а відходи, що не є небезпечними – не більше одного року.

7. Якщо терміни зберігання відходів на об'єктах управління відходами перевищують, зазначені у пункті 6 цієї статті, до таких об'єктів застосовуються вимоги як до об'єктів управління відходами, що здійснюють їх видалення;

8. Підприємства або установи з оброблення відходів проектується та експлуатуються відповідно до вимог цього Закону та іншого законодавства у сфері охорони навколишнього природного середовища.

9. Захоронення відходів здійснюється в порядку, встановленому законом.

Правові, організаційні та економічні засади захоронення відходів, класифікації та функціонування полігонів, здійснення їх контролю та моніторингу, зменшення кількості захоронення на полігонах відходів, що біологічно розкладаються, закриття, рекультивації та після експлуатаційного догляду полігонів, а також перелік інформації, яка оприлюднюється суб'єктами господарювання у сфері управління відходами, які здійснюють експлуатацію полігонів встановлюються законом.

10. Забороняється захоронення небезпечних відходів.

11. Термічне оброблення відходів здійснюється в порядку, встановленому законом.

Правові, організаційні та економічні засади будівництва сміттєспалювальних установок, установок для сумісного спалювання та інших установок з термічного оброблення відходів, їх функціонування,

здійснення контролю та моніторингу об'єктів оброблення відходів, а також перелік інформації, яка оприлюднюється суб'єктами господарювання у сфері управління відходами щодо установок з термічного оброблення відходів, встановлюються законом.

12. Вимоги до об'єктів управління відходами визначаються Кабінетом Міністрів України.

Стаття 24. Загальні вимоги до управління специфічними видами відходів

1. Утворювачі та власники небезпечних відходів зобов'язані:

1) зберігати небезпечні відходи окремо від інших видів відходів таким чином, щоб небезпечні відходи не створювали загрозу навколишньому природному середовищу, життю та здоров'ю людей;

2) забезпечувати їх збирання, перевезення, оброблення самостійно за наявності ліцензії на здійснення комплексу операцій управління небезпечними відходами та дозволу на здійснення операцій управління відходами або шляхом укладення договорів з суб'єктами господарювання у сфері управління відходами;

3) не допускати передачі небезпечних відходів суб'єктам господарювання, які не мають ліцензії на здійснення комплексу операцій управління небезпечними відходами та дозволу на здійснення операцій управління відходами;

4) не допускати змішування небезпечних відходів з іншими видами небезпечних відходів, відходами, що не є небезпечними, а також небезпечних відходів, що можуть бути відновлені, з відходами, що не можуть бути відновлені.

2. Суб'єкт господарювання у сфері управління відходами для провадження господарської діяльності з управління небезпечними відходами зобов'язаний:

1) мати ліцензію на здійснення комплексу операцій управління небезпечними відходами та дозвіл на здійснення операцій управління відходами;

2) провадити діяльність на об'єктах управління відходами, які належать йому на праві власності та відповідають вимогам закону. Потужність об'єкта управління відходами повинна перевищувати кількість відходів, на збирання, перевезення та оброблення яких укладено договори. Види відходів, які підлягають збиранню, перевезенню та обробленню, повинні

відповідати ліцензії на здійснення комплексу операцій управління небезпечними відходами та дозволу на здійснення операцій управління відходами.

Утворення, збирання, перевезення та оброблення небезпечних відходів здійснюється у спосіб безпечний для навколишнього природного середовища та здоров'я людей. При здійсненні будь-якої операції управління небезпечними відходами забезпечуються заходи обліку, звітності та контролю відповідно до закону.

Небезпечні відходи при здійсненні операцій з їх збирання та перевезення повинні бути упаковані, промарковані, мати необхідні супровідні документи відповідно до вимог законодавства.

Правові, організаційні та економічні засади управління небезпечними відходами встановлюються законом України щодо управління небезпечними відходами.

Небезпечні відходи, що утворюються в домогосподарствах, збираються в спеціальних контейнерах, встановлених з цією метою органами місцевого самоврядування, організаціями розширеної відповідальності виробників або суб'єктами господарювання у сфері управління відходами з метою забезпечення їх оброблення відповідно до вимог цього Закону та уникнення забруднення інших видів муніципальних відходів.

3. Органи місцевого самоврядування організовують управління муніципальними відходами, що утворюються на їх території, та забезпечують кожному утворювачу та власнику побутових відходів надання послуг з їх збирання, перевезення, та оброблення.

Правові, організаційні та економічні засади управління муніципальними відходами та порядок взаємодії органів місцевого самоврядування з організаціями розширеної відповідальності виробників встановлюються законом України щодо управління муніципальними відходами.

4. Правові, організаційні та економічні засади управління відходами паперу, картону, пластику, скла, упаковки, електричного та електронного обладнання, відпрацьованих батарейок, батарей і акумуляторів та транспортних засобів, у яких закінчився термін експлуатації, визначаються окремими законами, якими впроваджуються системи розширеної відповідальності виробника.

5. Управління металобрухтом здійснюється відповідно до вимог цього Закону та Закону України «Про металобрухт».

Передача юридичними особами та приймання суб'єктами господарювання у сфері управління відходами металобрухту оформлюється актом приймання із зазначенням найменування юридичної особи, кількості та джерел походження металобрухту.

Суб'єктам господарювання у сфері управління відходами дозволяється приймати від фізичних осіб лише металобрухт, що має походження з домогосподарств.

Технічні вимоги до здійснення діяльності з металобрухтом, технічні вимоги до майданчиків для збирання та оброблення металобрухту, вимоги до документів про відповідність металобрухту встановленим нормам і правилам, вибуховій, пожежній, екологічній та радіаційній безпеці та акту приймання металобрухту, а також порядок проведення розрахунків за металобрухт з фізичними та юридичними особами визначаються Законом України «Про металобрухт».

6. Вимоги до систем управління медичними відходами, відходами, що утворюються у процесі ветеринарної практики, будівництва та знесення, електричного та електронного обладнання, відпрацьованих батарейок, акумуляторів, шин, мастил (олив) та ртутьвмісними відходами затверджуються Кабінетом Міністрів України.

РОЗДІЛ V. ДОЗВІЛЬНА І ЛІЦЕНЗІЙНА СИСТЕМА ТА ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СФЕРИ УПРАВЛІННЯ ВІДХОДАМИ

Стаття 25. Декларація про відходи

Власники відходів, діяльність яких призводить до утворення небезпечних відходів, або річний обсяг утворення відходів, які не є небезпечними, перевищує 50 тонн, один раз на рік подають декларацію про відходи.

Порядок подання декларації про відходи та її форма затверджується Кабінетом Міністрів України.

Подання декларації про відходи здійснюються в паперовій та електронній формі через Єдиний державний портал адміністративних послуг, у тому числі через інтегровані з ним інформаційні системи державних органів та органів місцевого самоврядування, інформаційну систему управління відходами.

Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері управління відходами безоплатно протягом п'яти робочих днів з дня отримання декларації розглядає та здійснює її реєстрацію.

Підставами для прийняття рішення про відмову у реєстрації декларації про відходи є виявлення в наданій декларації неповних та/або недостовірних відомостей.

Стаття 26. Дозвіл на здійснення операцій управління відходами

1. Господарська діяльність зі збирання, перевезення та оброблення відходів без наявності дозволу на здійснення операцій управління відходами забороняється.

2. Суб'єкти господарювання для здійснення операцій збирання, перевезення та оброблення відходів, зобов'язані отримати дозвіл на здійснення операцій управління відходами до початку своєї діяльності.

3. Не потребує отримання дозволу на здійснення операцій управління відходами діяльність з приймання та тимчасового зберігання відходів у місцях їх утворення, якщо протягом одного року прийняті чи утворені відходи передаються суб'єкту господарювання у сфері управління відходами.

Стаття 27. Отримання дозволу на здійснення операцій управління відходами

1. «Видача (відмова у видачі, переоформлення, анулювання) дозволу на здійснення операцій управління відходами здійснюється відповідно до Закону України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності».

Порядок видачі (відмови у видачі, переоформлення, анулювання) дозволу на здійснення операцій управління відходами затверджується Кабінетом Міністрів України.

2. Для отримання дозволу на здійснення операцій управління відходами суб'єкт господарювання подає до центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері управління відходами заяву про отримання дозволу.

Подання суб'єктом господарювання заяви про отримання (переоформлення, анулювання) дозволу на здійснення операцій управління відходами здійснюються в паперовій та електронній формі через Єдиний державний портал адміністративних послуг, у тому числі через інтегровані з ним інформаційні системи державних органів та

органів місцевого самоврядування, інформаційну систему управління відходами, а видача (відмова у видачі, переоформлення, анулювання) цього дозволу здійснюється виключно в електронній формі.

До заяви про отримання дозволу на здійснення операцій управління відходами додаються:

для операцій оброблення відходів:

відомості про склад і властивості відходів, з якими передбачено здійснення операції оброблення, їх обсяги;

відомості про наявність матеріально-технічної бази для здійснення операцій управління відходами;

довідка про питомі та граничні показники утворення відходів у технологічних процесах;

перелік та описи технологічних процесів, які застосовуються для здійснення операцій управління відходами;

копія наказу про призначення відповідальних осіб у сфері управління відходами;

при здійсненні захоронення відходів на полігоні: опис гідрологічних та гідротехнічних характеристик місця розташування; проект рекультивації, заходи та технології, які будуть застосовуватися для закриття та догляду за полігоном після його закриття; відомості про фінансову гарантію або її еквівалент відповідно до закону;

при здійсненні термічного оброблення відходів: план моніторингу та контролю об'єктів оброблення відходів;

для операції збирання відходів:

відомості про території, об'єкти, де здійснюватиметься збирання відходів;

відомості про склад і властивості відходів, з якими передбачено здійснення операції збирання, їх обсяги;

відомості про наявність матеріально-технічної бази для здійснення операції збирання відходів;

перелік та описи технологічних процесів, які застосовуються для здійснення операції збирання відходів;

копія наказу про призначення відповідальних осіб у сфері управління відходами;

для операції перевезення відходів:

відомості про склад і властивості відходів, з якими передбачено здійснення операції перевезення;

відомості про наявність матеріально-технічної бази для здійснення операції перевезення відходів;

перелік та описи технологічних процесів, які застосовуються для здійснення операції перевезення відходів;

копія наказу про призначення відповідальних осіб у сфері управління відходами.

Форми документів, що додаються до заяви про видачу дозволу на здійснення операцій управління відходами встановлюються Порядком видачі (відмови у видачі, переоформлення, анулювання) дозволу на здійснення операцій управління відходами.

Видача або надання відмови у видачі дозволу на здійснення операцій управління відходами здійснюється безоплатно протягом тридцяти календарних днів з дня одержання центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері управління відходами заяви та документів, необхідних для його видачі.

Строк дії дозволу на здійснення операцій управління відходами становить п'ять років.

3. Суб'єктам господарювання одночасно з видачою дозволу на здійснення операцій управління відходами присвоюється реєстраційний номер та дані вносяться до Реєстру суб'єктів господарювання у сфері управління відходами, який є складовою інформаційної системи управління відходами.

4. Підставами для переоформлення дозволу на здійснення операцій управління відходами є:

зміна технологічних процесів та/або потужності об'єкта управління відходами;

зміна кількості та найменування відходів.

Переоформлення дозволу на здійснення операцій управління відходами здійснюється безоплатно, за заявою, до якої додаються:

відомості про склад і властивості відходів, з якими передбачено здійснення операції управління, їх обсяги;

відомості про наявність матеріально-технічної бази для здійснення операцій управління відходами;

перелік та описи технологічних процесів, які застосовуються для здійснення операцій управління відходами.

Строк видачі переоформленого дозволу на здійснення операцій управління відходами становить п'ять робочих днів з дня одержання заяви центральним органом виконавчої влади, що забезпечує реалізацію державної політики у сфері управління відходами про його переоформлення.

Підставами для прийняття рішення про відмову у переоформленні дозволу на здійснення операцій управління відходами є:

подання суб'єктом господарювання неповного пакета документів, необхідних для переоформлення дозволу на здійснення операцій управління відходами, згідно із встановленим цим Законом переліком;

виявлення в документах, поданих суб'єктом господарювання, недостовірних відомостей;

відсутність висновку з оцінки впливу на довкілля щодо об'єкта управління відходами відповідно до закону;

відсутність чи невідповідність матеріально-технічної бази заявленим видам та обсягам збирання, перевезення та оброблення відходів;

вчинення протягом останніх трьох років адміністративних порушень у сфері управління відходами, за які були накладені санкції два чи більше разів;

не відповідність об'єкта та операцій, що плануються проводитися, вимогам цього Закону та законодавства щодо їх провадження.

5. Підставами для прийняття рішення про відмову у видачі дозволу на здійснення операцій управління відходами є:

подання суб'єктом господарювання неповного пакета документів, необхідних для одержання дозволу на здійснення операцій управління відходами, згідно із встановленим цим Законом переліком;

виявлення в документах, поданих суб'єктом господарювання, недостовірних відомостей;

відсутність висновку з оцінки впливу на довкілля щодо об'єкта управління відходами відповідно до закону;

відсутність чи невідповідність матеріально-технічної бази заявленим видам та обсягам збирання, перевезення та оброблення відходів;

вчинення протягом останніх трьох років адміністративних порушень у сфері управління відходами, за які були накладені санкції два чи більше разів;

не відповідність об'єкта та операцій, що плануються проводитися, вимогам цього Закону та законодавства щодо їх провадження.

6. Підставами для прийняття рішення про анулювання дозволу на здійснення операцій управління відходами, крім випадків, передбачених Законом України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності», є:

встановлення факту надання в заяві про видачу дозволу на операції на здійснення операцій управління відходами та документах, що додаються до неї, недостовірної інформації;

недотримання показників та умов дозволу;

провадження суб'єктом господарювання видів господарської діяльності, на які отримано дозвіл, із порушенням вимог законодавства, щодо яких надавався припис про їх усунення;

неподання протягом двох і більше кварталів звітів про виконання показників та умов дозволу.

7. Суб'єкти господарювання, які отримали дозвіл на здійснення операцій управління відходами, зобов'язані:

виконувати умови дозволу;

протягом доби повідомляти дозвільний орган про порушення технологічної дисципліни, виникнення аварії, надзвичайної ситуації, що може призвести до забруднення навколишнього природного середовища;

щоквартально надавати інформацію дозвільному органу про виконання показників та умов дозволу. Порядок та форми подання такої інформації затверджуються центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері управління відходами;

у разі настання підстав забезпечити переоформлення дозволу;

здійснювати моніторинг та контроль виконання операцій управління відходами;

за запитами інформувати про діяльність у сфері управління відходами;

виконувати необхідні заходи після закінчення експлуатації об'єкта управління відходами;

здійснювати заходи, спрямовані на обмеження чи запобігання негативному впливу діяльності об'єкта управління відходами на навколишнє природне середовище.

Дозвільний орган отримує необхідні документи або інформацію без участі суб'єкта звернення на підставі поданих відомостей у заяві, у тому числі шляхом доступу до інформаційних систем або баз даних інших суб'єктів надання адміністративних послуг, підприємств, установ або організацій, що належать до сфери їх управління, або через систему електронної взаємодії державних електронних інформаційних ресурсів.

Стаття 28. Ліцензування господарської діяльності управління небезпечними відходами

Господарська діяльність з управління небезпечними відходами здійснюється суб'єктами господарювання на підставі ліцензії, що видається в порядку, встановленому Законом України «Про ліцензування видів господарської діяльності» з урахуванням особливостей, визначених цим Законом, та у відповідності із ліцензійними умовами провадження господарської діяльності з небезпечними відходами.

До господарської діяльності з управління небезпечними відходами належить комплекс операцій збирання, перевезення та оброблення небезпечних відходів.

Збирання, перевезення, оброблення небезпечних відходів без наявності ліцензії на здійснення комплексу операцій управління небезпечними відходами заборонено.

Відповідність матеріально-технічної бази встановленим вимогам підлягає обов'язковій перевірці до видачі ліцензії. Перевірка проводиться органом [ліцензування](#) за місцем провадження діяльності у [порядку](#), визначеному центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування і реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища та екологічної безпеки.

Підставою для проведення перевірки матеріально-технічної бази є заява суб'єкта господарювання у сфері управління небезпечними відходами.

Строк здійснення перевірки становить 10 робочих днів з дня отримання заяви. Тривалість проведення перевірки не повинна перевищувати одного робочого дня.

Здобувач ліцензії під час перевірки матеріально-технічної бази встановленим вимогам забезпечує умови для її проведення та надає на вимогу посадових осіб органу ліцензування документи, необхідні для проведення перевірки.

За результатами перевірки складається акт перевірки матеріально-технічної бази, необхідної для провадження господарської діяльності управління небезпечними відходами.

Здобувач ліцензії після отримання підтвердження матеріально-технічної бази встановленим вимогам за результатами перевірки подає органу ліцензування заяву про отримання ліцензії.

Наявна матеріально-технічна база повинна відповідати технологічному регламенту та забезпечувати:

технологічні параметри процесу і окремих його стадій шляхом автоматизованого контролю технологічного процесу за допомогою систем сигналізації та блокування, що спрацьовують у разі перевищення граничних параметрів технологічного процесу і запобігають виникненню аварій;

контроль за вмістом у небезпечних відходах домішок, що спричиняють порушення технологічного процесу;

специфічні особливості виробництва;

очищення газових викидів, збирання відходів;

контроль за станом:

технологічного устаткування;

контрольно-вимірювальних приладів;

ізоляції устаткування і трубопроводів;

вентиляції;

протипожежного устаткування;

заземлення;

відеофіксацію, включаючи пряму трансляцію, здійснення операцій з відновлення та видалення небезпечних відходів.

Матеріально-технічна база здобувача ліцензії повинна відповідати таким мінімальним технологічним вимогам для операцій:

збирання:

- промислові майданчики для тимчасового зберігання відходів повинні бути покриті неруйнівним та непроникним для небезпечних відходів матеріалом з автономним зливовідводом. При цьому попадання поверхневого стоку з майданчиків у загальний зливовідвід не допускається. Необхідно передбачити ефективний захист відходів від дії атмосферних опадів та вітру;
- у місцях зберігання відходів повинні бути передбачені стаціонарні або пересувні вантажно-розвантажувальні механізми;
- збирання відходів забезпечується шляхом їх вилучення з місця чи об'єкта утворення;
- збирання та сортування відходів здійснюється за видами відходів для подальшого визначення найбільш оптимальних напрямків поводження з ними. Змішування відходів, якщо це не передбачено технологічним регламентом, не допускається;
- для збирання і зберігання відходів на підприємстві повинні бути відведені і обладнані спеціальні майданчики, встановлена промаркована тара, відсіки, бункери тощо з чітким позначенням виду відходів та їх класу небезпеки. Конструкція та розміри тари повинні забезпечувати легку заповнюваність та відвантаження відходів і унеможлиблювати їх змішування, а також забруднення і псування відходів;

оброблення:

- оброблення відходів проводять фізичним, хімічним чи біологічним способом. Для оброблення відходів застосовують широкий спектр механічних, гідромеханічних, тепломасообмінних, фізико-хімічних, біологічних, інших процесів, технологій та відповідного обладнання;
- відновлення повинно бути спрямоване на повну або часткову заміну традиційних сировини, матеріалів і палива відходами; вилучення з них цінних складових (компонентів) тощо;
- кількість небезпечних відходів, які накопичуються в місцях їх відновлення, не повинна перевищувати двотижневої потужності

виробничого устаткування з переробки відходів;

- рідкі негорючі відходи перед знешкодженням необхідно зневоднювати, а токсичні водорозчинні сполуки переводити у нерозчинний стан;
- перед термічним обробленням великих фракцій відходів повинно бути передбачене подрібнення, що має сприяти більш повному обробленню;
- температура термічного оброблення відходів повинна бути не менше ніж 850 °С, а за наявності галогеновмісних сполук - не менше ніж 1200 °С. При цьому технологічне обладнання повинно включати основну камеру згорання, камеру допалювання з робочою температурою не нижче 1000 °С у якій відхідні гази мають перебувати не менше 2 с за вмісту кисню не менше 6%, систему очистки відхідних газів з подальшим їх охолодженням до температури, що не перевищує 150 °С;

видалення:

- для здійснення видалення небезпечних відходів використовують спеціально відведене і відповідно обладнане місце чи об'єкт (майданчики, складські приміщення, споруди тощо) і спеціальну тару для зберігання небезпечних відходів; технічне обладнання відповідно до технологічного регламенту під час здійснення певної операції з видалення відходів. Для видалення небезпечних відходів можуть використовуватись технологічні установки з термічного їх оброблення, які відповідають мінімальним вимогам, встановленим для відновлення небезпечних відходів.

Конкретні технічні та технологічні вимоги до матеріально-технічної бази, її склад, параметри технологічного процесу для здійснення господарської діяльності з управління небезпечними відходами, визначаються ліцензійними умовами.

Підстави для прийняття рішення про анулювання ліцензії встановлюються Законом України «Про ліцензування видів господарської діяльності».

Контроль за дотриманням ліцензіатами ліцензійних вимог здійснює орган ліцензування - центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері управління відходами.

Стаття 29. Порядок регулювання транскордонного перевезення небезпечних відходів

Транскордонні перевезення небезпечних відходів здійснюються на підставі письмової згоди (повідомлення) на транскордонне перевезення

небезпечних відходів.

Письмова згода (повідомлення) на транскордонне перевезення небезпечних відходів надається до запланованої дати їх першого перевезення центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері управління відходами, безоплатно протягом 60 днів.

Подання суб'єктом господарювання заяви про отримання (переоформлення, анулювання) письмової згоди (повідомлення) на транскордонне перевезення небезпечних відходів здійснюється в паперовій та електронній формі через Єдиний державний портал адміністративних послуг, у тому числі через інтегровані з ним інформаційні системи державних органів та органів місцевого самоврядування, інформаційну систему управління відходами.

До заяви про отримання письмової згоди (повідомлення) на транскордонне перевезення небезпечних відходів додаються:

Для експорту небезпечних відходів:

необхідну кількість заповнених бланків повідомлення (примірники, призначені для компетентних органів держав імпорту і транзиту заповнюються мовою, прийнятною для цих держав);

підтвердження наявності ліцензії на здійснення комплексу операцій управління небезпечними відходами запропонованими для експорту, та на їх транскордонне перевезення;

відомості про походження і склад відходів, протокол аналізу;

відомості про особу, що відповідає за управління (опис способу управління, потужність і місцезнаходження об'єкта управління відходами);

нотаріально засвідчену копію контракту між експортером та особою, що відповідає за управління відходами, в якому зазначено методи екологічно обґрунтованого управління відходами і який має містити такі відомості:

зобов'язання сторін щодо відповідальності за будь-які несприятливі наслідки в результаті подання неправильних відомостей, неправильного управління відходами, аварій або інших непередбачених подій, у тому числі за здійснення альтернативних заходів управління відходів екологічно обґрунтованим способом або реімпорту відходів у разі неможливості виконання первісних умов контракту;

зобов'язання особи, що відповідає за управління відходами, про підтвердження отримання відходів протягом трьох робочих днів (надсилання експортеру та компетентним органам заінтересованих держав копії відповідно заповненого документа про перевезення);

зобов'язання особи, що відповідає за управління відходами, про підтвердження закінчення операцій управління відходами протягом 180 днів після отримання відходів (надсилання експортеру та компетентним органам заінтересованих держав копії відповідно заповненого документа про перевезення);

опис шляху перевезення відходів;

відомості про страхування відповідальності експортера щодо відшкодування шкоди, якої може бути заподіяно здоров'ю людини, власності і навколишньому природному середовищу під час транскордонного перевезення небезпечних відходів.

Для імпорту небезпечних відходів:

оригінал повідомлення держави експорту (якщо транскордонне перевезення відходів, що імпортуються, не підлягає такому контролю в державі експорту, зобов'язання повідомника бере на себе особа, що відповідає за управління відходами);

підтвердження наявності в імпортера та в особи, що відповідає за управління відходами, ліцензії на здійснення комплексу операцій управління небезпечними відходами запропонованими для імпорту, та на їх транскордонне перевезення;

нотаріально засвідчена копія контракту, який має містити такі відомості:

зобов'язання сторін щодо відповідальності за будь-які несприятливі наслідки в результаті подання неправильних відомостей, неправильного управління відходами, аварій або інших непередбачених подій, у тому числі за здійснення альтернативних заходів управління відходів екологічно обґрунтованим способом або реекспорту відходів у разі неможливості виконання первісних умов контракту;

зобов'язання особи, що відповідає за управління відходами, про підтвердження отримання відходів протягом трьох робочих днів (надсилання експортеру та компетентним органам заінтересованих держав копії відповідно заповненого документа про перевезення);

зобов'язання особи, що відповідає за управління відходами, про підтвердження закінчення операцій управління відходами протягом 180 днів після отримання відходів (надсилання експортеру та компетентним органам заінтересованих держав копії відповідно заповненого документа про перевезення);

відомості про походження і склад відходів, протокол аналізу;

опис способу управління відходами;

потужність і місце знаходження об'єкта управління відходами.

висновки державної санітарно-гігієнічної експертизи на відходи як вторинну сировину і на продукцію, що одержуватиметься в результаті відновлення, у разі, коли відходи імпортуються з метою відновлення;

заява компетентного органу держави експорту про те, що держава не має технічних можливостей і необхідних потужностей для управління такими відходами екологічно обґрунтованими способом;

відомості про забезпеченість страхуванням відповідальності експортера та особи, що відповідає за управління відходами, щодо відшкодування шкоди, якої може бути заподіяно здоров'ю людини, власності і навколишньому природному середовищу під час транскордонного перевезення та управління небезпечними відходами;

опис шляху перевезення відходів.

Для транзиту небезпечних відходів:

письмове повідомлення українською мовою про транскордонне перевезення небезпечних відходів через територію України, яке має містити відомості:

про відходи, їх походження, склад і кількість;

початковий і кінцевий пункти перевезення відходів;

зазначення можливих дат транзиту та опис шляху перевезення відходів через територію України;

документи, які підтверджують, що держава імпорту прийме небезпечні відходи, а експортер, перевізник та особа, відповідальна за управління відходами, уповноважені здійснювати операції, пов'язані з транскордонним перевезенням та управлінням небезпечними відходами;

гарантії повної компенсації будь-яких збитків, які можуть бути заподіяні здоров'ю людини та навколишньому природному середовищу під час перевезення відходів через територію України.

Підставами для прийняття рішення про відмову у наданні письмової згоди (повідомлення) на транскордонне перевезення небезпечних відходів є:

недостовірність вказаних даних у документах, поданих для видачі письмової згоди (повідомлення);

подання документів, необхідних для видачі письмової згоди (повідомлення), не в повному обсязі та/або їх невідповідність встановленим законодавством вимогам;

непогодження матеріалів щодо транскордонного перевезення небезпечних відходів іншими уповноваженими органами виконавчої влади;

відсутність фінансових гарантій за завдану шкоду під час здійснення транскордонного перевезення відходів територією України залежно від виду та класу небезпеки відходів.

Термін дії письмової згоди (повідомлення) на транскордонне перевезення небезпечних відходів становить один рік.

Підставами для прийняття рішення про анулювання письмової згоди (повідомлення) на транскордонне перевезення небезпечних відходів, крім випадків, передбачених Законом України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності», є:

встановлення факту надання в заяві про видачу письмової згоди (повідомлення) на транскордонне перевезення небезпечних відходів та документах, що додаються до неї, недостовірної інформації;

порушення умов письмової згоди (повідомлення) на транскордонне перевезення небезпечних відходів;

провадження суб'єктом господарювання видів господарської діяльності, на які отримано письмову згоду (повідомлення) на транскордонне перевезення небезпечних відходів, із порушенням вимог законодавства, щодо яких надавався припис про їх усунення.

Підставами для переоформлення письмової згоди (повідомлення) є:

зміна технологічних процесів об'єкта управління небезпечними відходами;

зміна опису шляху транспортування;

зміна перевізника небезпечних відходів;

зміна виробника відходів;

зміна виду перевезення.

Переоформлення письмової згоди (повідомлення) здійснюється безоплатно протягом 60 днів за заявою, до якої додається письмова згода (повідомлення), яка підлягає переоформленню, та документи за переліком для отримання письмової згоди (повідомлення) на транскордонне перевезення небезпечних відходів.

Підставами для прийняття рішення про відмову у переоформленні письмової згоди (повідомлення) на транскордонне перевезення небезпечних відходів є:

недостовірність вказаних даних у документах, поданих для видачу письмової згоди (повідомлення);

подання документів, необхідних для видачу письмової згоди (повідомлення), не в повному обсязі та/або їх невідповідність встановленим законодавством вимогам;

непогодження матеріалів іншими уповноваженими органами виконавчої влади;

відсутність фінансових гарантій за завдану шкоду під час здійснення транскордонного перевезення відходів територією України залежно від виду та класу небезпеки відходів.

Наявність в Україні потужностей для відновлення небезпечних відходів не може бути перешкодою для прийняття рішення про експорт небезпечних відходів з метою їх видалення.

Наявність в Україні потужностей для видалення небезпечних відходів не може бути перешкодою для прийняття рішення про експорт небезпечних відходів з метою їх відновлення.

Транскордонні перевезення відходів, які не містять матеріалів у кількостях, здатних виявляти небезпечні властивості, здійснюються на підставі висновку на транскордонне перевезення відходів.

Для видачі висновку на транскордонне перевезення відходів суб'єкт господарювання подає до центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері управління відходами заяву про видачу висновку на транскордонне перевезення відходів.

Подання суб'єктом господарювання заяви про видачу (переоформлення, анулювання) висновку на транскордонне перевезення відходів здійснюється в паперовій та електронній формі через Єдиний державний портал адміністративних послуг, у тому числі через інтегровані з ним інформаційні системи державних органів та органів місцевого самоврядування, інформаційну систему управління відходами.

До заяви про видачу висновку на транскордонне перевезення відходів додаються:

копія зовнішньоекономічного договору або контракту щодо транскордонного перевезення відходів;

відомості про походження і склад відходів, які є об'єктом транскордонного перевезення, у разі, коли вони містять матеріали, в таких кількостях, що можуть виявляти небезпечні властивості, наведені у переліку небезпечних властивостей, затверджених центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування і реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища та екологічної безпеки;

висновок Торгово-Промислової Палати або рішення центрального органу виконавчої влади, який реалізує державну політику у сфері державної митної справи про видачу УКТЗЕД для ідентифікації відходів.

Термін дії висновку на транскордонне перевезення відходів становить один рік.

Підставами для прийняття рішення про відмову у наданні висновку на транскордонне перевезення відходів є:

недостовірність вказаних даних у документах, поданих для видачі висновку на транскордонне перевезення відходів;

подання документів, необхідних для видачі висновку на транскордонне перевезення відходів не в повному обсязі та/або їх невідповідність встановленим законодавством вимогам.

Видача або надання відмови у видачі висновку на транскордонне перевезення відходів здійснюється безоплатно протягом 30 календарних днів з дня одержання центральним органом виконавчої влади, що забезпечує реалізацію державної політики у сфері управління відходами, заяви та документів, необхідних для його видачі.

Підставами для прийняття рішення про анулювання висновку на транскордонне перевезення відходів, крім випадків, передбачених Законом України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності», є:

встановлення факту надання в заяві про видачу письмової згоди (повідомлення) на транскордонне перевезення відходів та документах, що додаються до неї, недостовірної інформації;

провадження суб'єктом господарювання видів господарської діяльності, на які отримано висновок на транскордонне перевезення відходів, із порушенням вимог законодавства, щодо яких надавався припис про їх усунення;

Підставами для переоформлення висновку на транскордонне перевезення відходів є: зміни зазначеної у висновку кількості відходів.

Переоформлення висновку на транскордонне перевезення відходів здійснюється безоплатно протягом 10 днів за заявою, до якої додається висновок на транскордонне перевезення відходів, який підлягає переоформленню, та документи за переліком для отримання висновку на транскордонне перевезення небезпечних відходів

Підставами для прийняття рішення про відмову у переоформленні висновку на транскордонне перевезення відходів є:

недостовірність вказаних даних у документах, поданих для видачі висновку на транскордонне перевезення відходів;

подання документів, необхідних для видачу висновку на транскордонне перевезення відходів не в повному обсязі та/або їх невідповідність встановленим законодавством вимогам.

Стаття 30. Інформаційна система управління відходами

1. З метою забезпечення належного обліку, звітності, узагальнення та аналізу інформації у сфері управління відходами центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері управління відходами, створює та адмініструє інформаційну систему управління відходами, яка ведеться у вигляді електронної бази даних.

2. Інформаційна система управління відходами є державною власністю.

Ведення інформаційної системи управління відходами відбувається на основі програмного забезпечення, що забезпечує його сумісність та взаємодію з іншими базами даних та інформаційними системами.

3. Інформаційна система управління відходами складається з підсистем звітності, надання адміністративних послуг та реєстрів.

Підсистема звітності забезпечує отримання, аналіз та узагальнення інформації про кількість, код та найменування, джерела утворення відходів, їх передачу іншим власникам, онлайн інформування про збирання, перевезення та оброблення відходів.

Підсистема надання адміністративних послуг забезпечує отримання суб'єктами господарювання адміністративних послуг з реєстрації декларацій про відходи, видачі дозволу на здійснення операцій управління відходами та ліцензій на здійснення комплексу операцій управління небезпечними відходами.

Підсистема реєстрів складається з:

- 1) Реєстру суб'єктів господарювання у сфері управління відходами;
- 2) Реєстру виробників продукції, на які поширюються системи розширеної відповідальності виробника;
- 3) Реєстру ОКРВВ та ОІРВВ для продукції, на які поширюються системи розширеної відповідальності виробника;
- 4) інших реєстрів, визначених законодавством.

4. Порядок створення та адміністрування інформаційної системи, порядок ведення реєстрів затверджується Кабінетом Міністрів України.

5. Доступ до інформації, що міститься в інформаційній системі, здійснюється через офіційний веб-сайт центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері управління відходами, відповідно до законодавства.

Стаття 31. Облік відходів

1. Обліку підлягають усі відходи утворені, зібрані, перевезені та оброблені на території України.

Утворювачі та власники відходів, суб'єкти господарювання у сфері управління відходами, зобов'язані вести облік за кількістю, кодом та найменуванням, джерелами походження відходів, здійсненням операцій управління відходами.

2. Для здійснення обліку відходів та операцій управління відходами утворювачі та власники відходів, суб'єкти господарювання у сфері управління відходами зобов'язані вести облікові книги утворення відходів та здійснення операцій управління відходами в паперовому та/або електронному вигляді. Термін зберігання облікових книг становить 5 років.

3. Записи у облікових книгах здійснюються відповідно до типових форм обліку відходів, що затверджуються центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері управління відходами.

4. У разі припинення діяльності суб'єкта господарювання, суб'єкти господарювання, передають облікові книги утворення відходів та здійснення операцій управління відходами до органів місцевого самоврядування, які забезпечують їх зберігання у терміни, визначені частиною другою цієї статті.

Стаття 32. Надання звітності до інформаційної системи управління відходами

1. Звітність до інформаційної системи управління відходами надають:

- 1) утворювачі та власники відходів, крім утворювачів побутових відходів;
- 2) суб'єкти господарювання у сфері управління відходами;
- 3) ОКРВВ та ОІРВВ для продукції щодо яких встановлено системи розширеної відповідальності виробників;
- 4) виробники продукції щодо яких встановлено системи розширеної відповідальності виробника.

2. Надання звітності до інформаційної системи здійснюється шляхом заповнення електронної звітної форми з використанням електронного цифрового підпису.

3. Порядок подання звітності до інформаційної системи управління відходами затверджуються Кабінетом Міністрів України.

4. Суб'єкт господарювання несе відповідальність за достовірність наданої інформації.

РОЗДІЛ VI. ПЛАНИ ТА ПРОГРАМИ УПРАВЛІННЯ ВІДХОДАМИ

Стаття 33. Плани управління відходами

1. Плани управління відходами розробляються місцевими органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування з метою забезпечення умов для формування системи управління відходами з дотриманням ієрархії управління відходами, здійснення операцій управління відходами відповідно до вимог законодавства.
2. Плани управління відходами розробляються на національному, регіональному та місцевому рівнях, а також на рівні підприємств, організацій та установ.
3. Національні, регіональні та місцеві плани управління відходами розробляються на основі даних, отриманих в результаті статистичних спостережень, адміністративних даних центральних та місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, а також даних обліку та звітності підприємств, установ, організацій.
4. Національний, регіональні та місцеві плани управління відходами оприлюднюються шляхом розміщення на офіційному веб-сайті органом, який здійснює їх затвердження.

Стаття 34. Національна програма запобігання утворенню відходів

1. Національна програма запобігання утворенню відходів розробляється на період 10 років центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері управління відходами та затверджується Кабінетом Міністрів України.
2. Національна програма запобігання утворенню відходів містить:
 - 1) цільові показники запобігання утворенню відходів;
 - 2) перелік заходів, спрямованих на запобігання утворенню відходів;
 - 3) перелік організаційно-економічних інструментів, що мають бути запроваджені для виконання поставлених завдань;
 - 4) перелік показників для оцінки досягнення цілей та виконання заходів щодо запобігання утворенню відходів, що дають змогу здійснювати моніторинг та оцінку стану реалізації програми.
3. Оцінка ефективності впровадження програми запобігання утворенню відходів проводиться центральним органом виконавчої влади, що здійснює реалізацію державної політики у сфері управління відходами,

кожні 2 роки на основі показників для оцінки досягнення цілей та виконання заходів.

Оцінка ефективності впровадження Національної програми запобігання утворенню відходів оприлюднюється на веб-сайті центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері управління відходами.

4. Національна програма запобігання утворенню відходів є складовою Національного плану управління відходами.

5. Участь громадськості у підготовці Національної програми запобігання утворенню відходів здійснюється відповідно до закону.

Стаття 35. Національний план управління відходами

1. Національний план управління відходами розробляється з метою визначення конкретних суспільно-політичних, інституційних, організаційно-технічних, регуляторних, технологічних заходів спрямованих на реалізацію державної політики у сфері управління відходами, визначення відповідальних виконавців та строків здійснення заходів, джерел та обсягів фінансового забезпечення, засобів контролю за станом здійснення заходів та проведення моніторингу результатів їх впровадження у сфері управління відходами.

2. Національний план управління відходами розробляється центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері управління відходами та затверджується Кабінетом Міністрів України.

3. Національний план управління відходами розробляється на період 10 років та має охоплювати всю територію України.

4. Національний план управління відходами є основою для розроблення регіональних планів управління відходами.

5. Основними розділами Національного плану управління відходами є:

1) стан сфери управління відходами, де зазначаються :

- основні утворювачі відходів;

- основні показники поводження з відходами (обсяги утворення, збирання, перевезення та оброблення відходів);

- коротка характеристика об'єктів інфраструктури управління відходами (об'єкти рециклінгу, відновлення та видалення відходів);

2) стратегічне планування управління відходами, де зазначаються:

- прогностичні показники утворення відходів та очікуваний розвиток системи управління відходами;
- основні цілі/завдання з розвитку системи управління відходами та цільові показники, встановлені в рамках завдань;
- заходи з досягнення цілей/завдань та цільових показників, в тому числі встановлення обов'язків різних установ та організацій, що будуть задіяні у здійсненні заходів; обсягів витрат та можливих джерел фінансування;
- оцінка ризиків та визначення пріоритетних об'єктів управління відходами;
- індикатори оцінки виконання плану;

3) інструменти реалізації;

4) моніторинг та оцінка ефективності виконання плану.

6. Оцінка ефективності впровадження Національного плану управління відходами проводиться центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері управління відходами кожні 2 роки на основі показників для оцінки досягнення цілей та виконання заходів плану. Оцінка ефективності виконання Національного плану управління відходами оприлюднюється на веб-сайті центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері управління відходами.

7. Участь громадськості у підготовці Національного плану управління відходами здійснюється відповідно до законодавства.

Стаття 36. Регіональні плани управління відходами

1. Регіональні плани управління відходами розробляються для кожної області протягом року після набрання чинності Національним планом управління відходами. Порядок розроблення та затвердження регіональних планів управління відходами затверджується Кабінетом Міністрів України.

2. Регіональні плани управління відходами розробляються Радою міністрів Автономної Республіки Крим, обласними, Київською і Севастопольською міськими державними адміністраціями та погоджується центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері управління відходами та центральним органом

виконавчої влади, що забезпечує формування і реалізує державну політику у сфері житлово-комунального господарства. Регіональні плани управління відходами мають охоплювати всю територію відповідної області.

3. Регіональні плани управління відходами розробляються на період 10 років та підглядає перегляду кожні 4 роки.

4. Регіональні плани управління відходами оновлюються протягом шести місяців після внесення змін до Національного плану управління відходами.

5. Регіональні плани управління відходами мають узгоджуватися із Національним планом управління відходами. Цільові показники встановлені Національним планом управління відходами є обов'язковими для перенесення у регіональні плани.

6. Затверджені регіональні плани управління відходами є обов'язковою умовою для фінансування з державного і обласного бюджетів програм та заходів у сфері управління відходами на території відповідної області.

7. Регіональні плани управління відходами є основою для розроблення місцевих планів управління відходами.

8. Оцінка ефективності впровадження регіональних планів управління відходами здійснюється Радою міністрів Автономної Республіки Крим, обласними, Київською і Севастопольською міськими державними адміністраціями, кожні 2 роки на основі показників для оцінки досягнення цілей та виконання заходів плану. Оцінка ефективності виконання регіональних планів управління відходами оприлюднюється на веб-сайті органу, яким здійснена така оцінка.

9. Участь громадськості у підготовці регіональних планів управління відходами здійснюється відповідно до закону.

Стаття 37. Місцеві плани управління відходами (Плани управління відходами територіальної громади)

1. Місцеві плани управління відходами є обов'язковими до розроблення для територіальних громад з кількістю населення понад 50 000 осіб та для територіальних громад-суб'єктів співробітництва територіальних громад у сфері управління відходами, якщо сумарна кількість населення таких громад перевищує 50 000 осіб.

2. Місцеві плани управління відходами розробляються та затверджуються органами місцевого самоврядування відповідно до їх компетенції. Місцеві плани управління відходами, розробляються протягом 2 років після набрання чинності регіональним планом управління відходами у відповідній області.

3. Оцінка ефективності впровадження місцевих планів управління відходами здійснюється органом місцевого самоврядування кожні 2 роки на основі показників для оцінки досягнення цілей та виконання заходів плану. Оцінка ефективності виконання місцевих планів управління відходами оприлюднюється на веб-сайті органу, яким здійснена така оцінка.

4. Участь громадськості у підготовці місцевих планів управління відходами здійснюється відповідно до закону.

Стаття 38. Плани управління відходами підприємств, установ та організацій

1. Утворювачі відходів, які подають декларації про відходи відповідно до цього закону, суб'єкти господарювання у сфері управління відходами розробляють плани управління відходами. У планах зазначається кількість утворених відходів, їх код та найменування, заходи, вжиті для запобігання та зменшення утворення відходів, їх належного збирання, перевезення, оброблення, виконання інших зобов'язань, визначених цим Законом.

2. Порядок розроблення планів управління відходами підприємств, установ та організацій затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування і реалізує державної політики у сфері охорони навколишнього природного середовища та екологічної безпеки.

РОЗДІЛ VII. ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНІ ІНСТРУМЕНТИ У СФЕРІ УПРАВЛІННЯ ВІДХОДАМИ

Стаття 39. Фінансування заходів у сфері управління з відходами

Фінансування заходів у сфері управління відходами здійснюється за рахунок коштів власників відходів. Для фінансування заходів у сфері управління відходами можуть залучатися кошти Державного та місцевих бюджетів, фондів охорони навколишнього природного середовища,

добровільні внески підприємств, установ, організацій, громадян України та їх об'єднань, а також інші джерела, не заборонені законодавством.

Стаття 40. Економічні інструменти для дотримання ієрархії управління відходами та фінансування заходів у сфері управління відходами

Для стимулювання дотримання ієрархії управління відходами, забезпечення повного відшкодування витрат та забезпечення фінансування заходів у сфері управління відходами впроваджуються наступні економічні інструменти:

- 1) встановлення ставок екологічного податку, що справляється за захоронення відходів на полігонах, залежно від виду відходів та класу полігону;
- 2) впровадження системи, при якій утворювачі та власники відходів сплачують лише за фактичну кількість відходів, які не придатні для повторного використання та відновлення, та створюються стимули для роздільного збирання відходів;
- 3) впровадження систем розширеної відповідальності виробника для специфічних видів відходів та заходів для підвищення її організаційної і економічної ефективності;
- 4) впровадження депозитних схем та інших заходів для заохочення ефективного збирання використаних продукції та матеріалів;
- 5) надання податкових пільг для стимулювання повторного використання та благодійного пожертвування продукції;
- 6) оподаткування продукції, відходи від якої спричиняють значний негативний вплив на навколишнє природне середовище, з метою зменшення споживання такої продукції та стимулювання впровадження найкращих доступних технологій для їх рециклінгу;
- 7) стимулювання використання продукції і матеріалів, які були отримані внаслідок рециклінгу;
- 8) надання фіскальних та кредитних пільг для фінансової підтримки проведення наукових досліджень та впровадження інноваційних технологій оброблення та рециклінгу відходів;

Законодавством України можуть встановлюватися й інші економічні інструменти для запобігання утворенню відходів, забезпечення їх рециклінгу та іншого відновлення, зокрема пільгове оподаткування екологічних видів продукції, пільгове кредитування і субсидування

екологічних проектів, дотації на придбання природоохоронного устаткування, прискорені терміни амортизації природоохоронного устаткування.

Особливості впровадження економічних інструментів, визначених пунктами 1, 5, 6, 8 частини першої цієї статті, встановлюються Податковим кодексом України.

РОЗДІЛ VIII. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА У СФЕРІ УПРАВЛІННЯ ВІДХОДАМИ

Стаття 41. Правопорушення законодавства у сфері управління з відходами

Особи, винні в порушенні законодавства про відходи, несуть дисциплінарну, адміністративну, цивільну чи кримінальну відповідальність за:

здійснення операцій у сфері управління відходами без відповідного дозволу на здійснення таких операцій чи недотримання його умов;

здійснення операцій у сфері управління небезпечними відходами без відповідної ліцензії на здійснення таких операцій;

порушення вимог ліцензійних умов проведення з небезпечними відходами;

порушення встановленого порядку подання декларації про відходи або за неподання такої декларації;

порушення правил ведення обліку відходів утворення та операцій управління відходами;

порушення строків подання і порядку подання звітності щодо утворення, збирання, перевезення та оброблення відходів;

порушення вимог щодо передачі відходів суб'єктам господарювання у сфері управління відходами;

порушення встановленого порядку управління відходами, що призвело або може призвести до забруднення навколишнього природного середовища, прямого чи опосередкованого шкідливого впливу на здоров'я людини та економічних збитків;

порушення встановлених правил і режиму експлуатації установок і виробництв з оброблення відходів, а також полігонів для зберігання чи захоронення промислових, побутових та інших відходів (сміттєзвалищ, шламосховищ, золовідвалів тощо);

порушення порядку ввезення в Україну, вивезення і транзиту через її територію відходів;

невиконання розпоряджень і приписів органів, що здійснюють державний контроль та нагляд за операціями управління відходами та за місцями їх збирання та оброблення;

приховування, перекручення або відмову від надання повної та достовірної інформації за запитами посадових осіб і громадян України та їх об'єднань стосовно безпеки утворення відходів та управління ними, в тому числі про їх аварійні скиди та відповідні наслідки;

несвоєчасну сплату екологічного податку за захоронення відходів

Законами України може бути встановлено відповідальність і за інші порушення законодавства у сфері управління відходами.

Стаття 42. Відшкодування шкоди, заподіяної внаслідок порушення законодавства у сфері управління відходами.

1. Підприємства, установи, організації та громадяни України, іноземці та особи без громадянства, іноземні юридичні особи зобов'язані відшкодувати шкоду, заподіяну ними внаслідок порушення законодавства у сфері управління відходами, в порядку і розмірах, встановлених законодавством України.

Стаття 43. Вирішення спорів у сфері управління відходами

Спори, що виникають у сфері управління відходами, вирішуються судом у встановленому законодавством порядку.

Міжнародними договорами України може бути передбачений інший порядок розгляду спорів щодо транскордонного перевезення відходів.

РОЗДІЛ IX. МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО У СФЕРІ УПРАВЛІННЯ ВІДХОДАМИ

Стаття 44. Участь України у міжнародному співробітництві у сфері управління з відходами

Україна бере участь у міжнародному співробітництві у сфері управління з відходами відповідно до норм міжнародного права.

Якщо міжнародним договором України, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України, встановлені інші правила ніж ті, що передбачені цим Законом, то застосовуються правила міжнародного договору.

РОЗДІЛ Х. ПРИКІНЦЕВІ ТА ПЕРЕХІДНІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування, та вводиться в дію через шість місяців з дня набрання ним чинності.

2. До приведення нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом вони застосовуються в частині, що не суперечить цьому Закону.

Повноваження центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері управління відходами до моменту його створення виконує центральний орган виконавчої влади, визначений Кабінетом Міністрів України.

Положення статей 1 та 23 щодо зберігання небезпечних відходів на об'єктах управління відходами не більше 90 днів втрачають чинність через 10 років після введення в дію цього Закону.

Положення частини 5 статті 35 Закону набирають чинність через 5 років після введення в дію цього Закону

3. Визнати такими, що втратив чинність, Закон України «Про відходи» (Відомості Верховної Ради України, 1998, № 36-37, ст.242).

4. Внести зміни до таких законодавчих актів України:

1) У Кодексі України про адміністративні правопорушення (Відомості Верховної Ради УРСР 1984, додаток до № 51, ст.1122 із наступними змінами):

а) статті 82⁴, 82⁸, 91³ виключити;

б) статтю 52 викласти в такій редакції:

«Стаття 52. Псування, забруднення та засмічення сільськогосподарських та інших земель

Псування, забруднення та засмічення сільськогосподарських та інших земель, хімічними речовинами та відходами - тягнуть за собою накладення штрафу на громадян від ста до чотирьохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян і на посадових осіб, громадян - суб'єктів підприємницької діяльності - від двохсот п'ятдесяти до п'ятисот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.»;

в) статтю 82 викласти в такій редакції:

«Стаття 82. Порушення вимог управління відходами під час їх збирання, перевезення та оброблення

Порушення вимог управління відходами під час їх збирання, перевезення та оброблення – тягне за собою накладення штрафу на громадян від ста до чотирьохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян і на посадових осіб, громадян - суб'єктів підприємницької діяльності - від двохсот п'ятдесяти до п'ятисот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.»;

г) статтю 82¹ викласти в такій редакції:

«Стаття 82¹. Порушення правил ведення обліку відходів, неподання або подання звітності з управління відходами з порушенням строків

Порушення правил ведення обліку відходів, подання звітної інформації з управління відходами з порушенням встановлених строків, подання звітної інформації з управління відходами, що містить недостовірні дані – тягне за собою накладення штрафу на посадових осіб, громадян - суб'єктів підприємницької діяльності від тридцяти до п'ятдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Неподання звітної інформації з управління відходами протягом двох звітних періодів, повторне протягом року подання звітної інформації з управління відходами, що містить недостовірні дані, за яке особу вже було піддано адміністративному стягненню - тягне за собою накладення штрафу на посадових осіб, громадян - суб'єктів підприємницької діяльності від ста до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.»;

г) статтю 82² викласти в такій редакції:

«Стаття 82². Порушення встановленого порядку подання декларації про відходи або неподання такої декларації

Порушення встановленого порядку подання декларації про відходи або неподання такої декларації – тягне за собою накладення штрафу на посадових осіб, громадян - суб'єктів підприємницької діяльності – від ста до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.»;

д) статтю 82³ викласти в такій редакції:

«Стаття 82³. Приховування, перекручення або відмова від надання повної та достовірної інформації за запитами посадових осіб і зверненнями громадян та їх об'єднань щодо управління відходами

Приховування, перекручення або відмова від надання повної та достовірної інформації за запитами посадових осіб і зверненнями громадян та їх об'єднань щодо управління відходами, в тому числі про їх аварійні скиди та відповідні наслідки, - тягне за собою накладення штрафу на посадових осіб, громадян - суб'єктів підприємницької діяльності від тридцяти до п'ятдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Повторне протягом року вчинення правопорушень, передбачених частиною першою цієї статті, за яке особу вже було піддано адміністративному стягненню - тягне за собою накладення штрафу на посадових осіб, громадян - суб'єктів підприємницької діяльності від ста до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.»;

е) статтю 82⁵ викласти в такій редакції:

«Стаття 82⁵. Порушення правил передачі відходів

Передача відходів з порушенням установлених правил, а також суб'єктам господарювання, що не мають відповідного дозволу та/або ліцензії на проведення таких операцій, - тягне за собою накладення штрафу на громадян від двохсот до шестисот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян і на посадових осіб, громадян - суб'єктів підприємницької діяльності - від чотирьохсот до тисячі неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.»;

є) статтю 82⁶ викласти в такій редакції:

«Стаття 82^б. Порушення встановлених правил і режиму експлуатації установок і виробництв з оброблення відходів

Порушення встановлених правил і режиму експлуатації установок і виробництв з оброблення відходів, а також полігонів для захоронення відходів (сміттєзвалищ, шламосховищ, золовідвалів тощо) - тягне за собою накладення штрафу на посадових осіб, громадян - суб'єктів підприємницької діяльності від чотирьохсот до тисячі неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.»;

ж) у частині третій статті 109 слова «від двох до десяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян» замінити «від ста до ста п'ятдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян» відповідно;

з) у частині третій статті 116² слова «від 0,5 до одного неоподатковуваного мінімуму доходів громадян» замінити «від ста до ста п'ятдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян» відповідно;

и) у частині другій статті 119 слова «від 0,5 до одного неоподатковуваного мінімуму доходів громадян» замінити «від ста до ста п'ятдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян» відповідно.

2) абзац другий статті 2 Закону України «Про металобрухт» (Відомості Верховної Ради України, 1999 р., № 25, ст. 212 із наступними змінами) виключити.

3) У Законі України «Про альтернативні джерела енергії» (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., № 24, ст. 155 із наступними змінами):

а) у статті 1 словосполучення «органічних відходів» замінити словами «біовідходів» відповідно;

б) у статті 9¹ словосполучення «побутових відходів» замінити словосполученням «муніципальних відходів» відповідно;

4) У статті 7 Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності» (Відомості Верховної Ради України, 2015 р., № 23, ст. 158):

а) пункт 14 викласти у такій редакції:

14) виробництво особливо небезпечних хімічних речовин, перелік яких визначається Кабінетом Міністрів України, здійснення комплексу операцій управління небезпечними відходами- з урахуванням особливостей, визначених Законом України «Про управління відходами. Не підлягає ліцензуванню тимчасове зберігання суб'єктом господарювання утворених ним небезпечних відходів, якщо протягом одного року з дня утворення небезпечні відходи передаються суб'єктам господарювання, що мають ліцензії на здійснення комплексу операцій управління небезпечними відходами та дозвіл на здійснення операцій управління відходами.

б) у пункті 24 слова «та небезпечних відходів» виключити;

в) пункти 31 та 32 виключити;

5) у Переліку документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності, затвердженого Законом України «Про Перелік документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності» (Відомості Верховної Ради України, 2011 р., № 47, ст. 532 із наступними змінами) :

а) пункт 40 викласти у такій редакції:

«40. Дозвіл на здійснення операцій управління відходами.»

б) доповнити пунктом 155 такого змісту:

«155. Висновок на транскордонне перевезення відходів»;

в) слова «Закон України «Про відходи» замінити словами «Закон України «Про управління відходами»;

б) у Законі України «Про оцінку впливу на довкілля» (Відомості Верховної Ради, 2017, № 29, ст.315)» :

а) пункт 8 частини другої статті 3 викласти в такій редакції:

«8) управління відходами:

операції у сфері управління небезпечними відходами (збирання, оброблення);

операції у сфері управління відходами, що не є небезпечними (збирання, оброблення), обсягом 100 тонн на добу або більше»;

б) абзац 7 пункту 11 статті 3 викласти в такій редакції:

«збирання, оброблення відходів, що не є небезпечними».

7) У Законі України «Про житлово-комунальні послуги» (Відомості Верховної Ради, 2018, № 1, стор. 5, ст.1) словосполучення «поводження з побутовими відходами» замінити словосполученням «управління муніципальними відходами» у відповідних відмінках.

8) У Законі України «Про охорону навколишнього природного середовища» (Відомості Верховної Ради 1991, № 41, ст. 546) словосполучення «утилізація відходів» у всіх відмінках замінити словосполученнями «відновлення відходів», а словосполучення «поводження з відходами» - словосполученням «управління відходами»;

Статтю 55 викласти у такій редакції:

«Стаття 55. Охорона навколишнього природного середовища від забруднення відходами

Суб'єкти права власності на відходи повинні вживати ефективних заходів для зменшення обсягів утворення відходів, а також для їх оброблення.

Здійснення операцій управління відходами дозволяється лише за наявності дозволу на здійснення операцій управління відходами на визначених місцевими радами територіях із дотриманням санітарних та екологічних норм у спосіб, що забезпечує можливість подальшого використання відходів як вторинної сировини і безпеку для навколишнього природного середовища та здоров'я людей.»

5. Кабінету Міністрів України протягом шести місяців з дня набрання чинності цим Законом:

відповідно до компетенції забезпечити прийняття нормативно-правових актів, передбачених цим Законом;

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити перегляд і скасування нормативно-правових актів, що суперечать цьому Закону.

Голова Верховної Ради Парубій А.В.

України

Операції видалення відходів

- D1 Розміщення на поверхні чи в землі, у т.ч. захоронення тощо;
- D2 Оброблення ґрунтом, у т.ч. біологічний розклад рідких чи мулових відходів у ґрунті тощо;
- D3 Глибинне закачування, у т.ч. закачування відходів відповідної консистенції у свердловини, соляні куполи або природні резервуари тощо;
- D4 Скидання на поверхню рідких та шламових (мулових) відходів, у т.ч. скидання рідких або шламових відходів у котловани, ставки чи відстійники тощо;
- D5 Захоронення на спеціально обладнаних полігонах (у т.ч. захоронення у відокремлених секціях, закритих та ізольованих одна від одної та від довкілля тощо);
- D6 Скидання у водойми, крім морів/океанів;
- D7 Скидання у моря/океани, в тому числі на морське дно;
- D8 Біологічне оброблення, не зазначене в інших пунктах цього додатку, результатом якого є утворення кінцевих сполук чи сумішей, що видаляються шляхом здійснення операцій D1-D12 цього додатку;
- D9 Фізико-хімічне оброблення, не зазначене в інших пунктах цього додатку, результатом якого є утворення кінцевих сполук чи сумішей, що видаляються шляхом здійснення операцій D1-D12 цього додатку, у т.ч. випарювання, висушування, кальцинування тощо;
- D10 Спалювання на суші;
- D11 Спалювання в морі (заборонено законодавством ЄС та міжнародними конвенціями);
- D12 Постійне зберігання, у т.ч. контейнерів у шахті тощо;
- D13 Попередні операції з відходами перед операціями видалення D1-D12, у т.ч. змішування, розбирання, сортування, подрібнення, ущільнення,

гранулювання, сушіння, розділення, доведення до належного стану тощо;

D14 Перепакування перед здійсненням операцій D1-D13 цього додатку;

D15 Зберігання перед здійсненням операцій D1-D14 цього додатку (крім тимчасового зберігання у місцях утворення відходів відповідно до вимог цього Закону).

Додаток 2

до Закону України

«Про управління відходами»

Операції відновлення відходів

R1 Використання головним чином як палива чи іншим способом для виробництва енергії;*

R2 Відновлення/регенерація розчинників;

R3 Рециклінг/відновлення органічних речовин, що не використовуються як розчинники, у т.ч. компостування та інші процеси біологічної трансформації, а також підготовка до повторного використання, газифікація та піроліз, коли компоненти використовуються як хімікати;

R4 Рециклінг/відновлення металів та їх сполук;

R5 Рециклінг/відновлення інших неорганічних матеріалів (включаючи очищення ґрунту, результатом якої є його відновлення, та рециклінг неорганічних будівельних матеріалів);

R6 Регенерація кислот чи основ;

R7 Відновлення компонентів, що були використані для зменшення забруднення;

R8 Відновлення компонентів з каталізаторів;

R9 Очищення нафтопродуктів чи інші види їх повторного використання;

R10 Оброблення ґрунту, що сприяє веденню сільського господарства чи поліпшує стан навколишнього природного середовища, а також зворотне заповнення, яке не є рециклінгом;

R11 Використання відходів, утворених під час здійснення операцій R1-R10;

R12 Попередні операції з відходами для здійснення операцій R1-R11, у т.ч. розбирання, сортування, подрібнення, ущільнення, гранулювання, сушіння, розділення, доведення до належного стану тощо;

R13 Зберігання відходів перед здійсненням операцій R1-R12 (крім тимчасового зберігання у місцях утворення відходів відповідно до вимог цього Закону).

(*) Включає також установки термічного оброблення муніципальних відходів, якщо їхня енергетична ефективність не менше:

0,60 для підприємств, експлуатацію яких розпочато до набрання чинності цим Законом;

0,65 для підприємств, експлуатацію яких розпочато після набрання чинності цим Законом.

Для визначення енергетичної ефективності використовують формулу:

Енергетична ефективність = $[(E_p - (E_f + E_i)) / (0,97 \times (E_w + E_f))] \times KKK$, де:

E_p - річний обсяг виробництва електричної та теплової енергії в ГДж/рік, що обчислюється за формулою:

$E_p = 2,6 \times E_e (+) 1,1 \times E_t$, де:

E_e - річний обсяг виробництва електричної енергії,

E_t – річний обсяг виробництва теплової енергії,

E_f - річний обсяг енергії, використаної для виробництва пари (теплової енергії) (ГДж/рік);

E_w – потенційний річний обсяг енергії, який можна отримати від оброблення відходів (ГДж/рік), на основі врахування у розрахунку їх мінімальної калорійності (теплотворної здатності));

E_i - річний обсяг додаткової енергії, що надходить до технологічного процесу, за виключенням E_w та E_f (ГДж/рік);

0,97 – коефіцієнт, що враховує втрати енергії, спричинені утворенням шлаку та випромінюванням;

У розрахунку показника енергоефективності установок термічного оброблення муніципальних відходів враховується кліматичні умови в місцях розташування установок (ККК - коригуючий коефіцієнт клімату), які залежать від оцінки потреби в опалювання зазначеної території (ПГД - показник градус-днів).

ККК - коригуючий коефіцієнт клімату.

ККК для підприємств, експлуатацію яких розпочато до набрання чинності цим Законом:

$ККК = 1$, якщо ПГД не менше 3350;

$ККК = 1,25$, якщо ПГД не перевищує 2150;

$ККК = - (0,25 / 1200) \times \text{ПГД} + 1,698$, при інших значеннях ПГД.

ККК для підприємств, експлуатацію яких розпочато після набрання чинності цим Законом:

$ККК = 1$, якщо ПГД не менше 3350;

$ККК = 1,12$, якщо ПГД не перевищує 2150;

$ККК = - (0,12 / 1200) \times \text{ПГД} + 1,335$, при інших значеннях ПГД.

Отримане значення ККК має бути округлене до трьох знаків після коми.

ПГД Показник градус-днів (оцінки потреби в опалюванні) розраховується як річна сума різниць між 18 градусами та середньоденною температурою (лише для тих днів, коли температура не перевищує 15 градусів)

При цьому середньоденні температури визначаються, як середні між максимальною та мінімальною добовою температурою.

Плановий показник на певний рік для кожної установки термічного оброблення, розраховується, як середній за останні 20 років для населеного пункту, де розміщено установку.

Додаток 3
до Закону України

«Про управління відходами»

ВЛАСТИВОСТІ ВІДХОДІВ, ЯКІ РОБЛЯТЬ ЇХ НЕБЕЗПЕЧНИМИ

Код небезпечної властивості	Небезпечна властивість	Зміст
HP 1	Вибухонебезпечні	відходи, які здатні до хімічної реакції з виділенням газу при такій температурі, тиску та з такою швидкістю, що можуть завдати шкоди довкіллю, включаючи відходи піротехнічних виробів, вибухонебезпечні відходи органічних пероксидів та вибухонебезпечні відходи, здатні до самовільної реакції.
HP 2	Окислювачі	відходи, які, виділяючи кисень, викликають або сприяють горінню інших матеріалів.
HP 3	Легкозаймисті	- легкозаймисті рідкі відходи: рідкі відходи, що мають температуру спалаху нижче 60 °C або відпрацьовані газойль, дизельне паливо та світлі нафтопродукти з температурою спалаху від > 55 ° C до ≤ 75 ° C; - легкозаймисті пірофорні рідкі та тверді відходи: тверді або рідкі відходи, які навіть у невеликих кількостях можуть спалахнути

		протягом п'яти хвилин після вступу в контакт з повітрям; - легкозаймисті тверді відходи: тверді відходи, які легко займаються або можуть спричинити або сприяти горінню через тертя; - легкозаймисті газоподібні відходи: газоподібні відходи, які займаються у повітрі при температурі 20°C та нормальному атмосферному тиску 101,3 кПа; - відходи, що вступають у реакцію з водою: відходи, які при контакті з водою виділяють легкозаймисті гази у небезпечних кількостях; - інші легкозаймисті відходи: легкозаймисті аерозолі, саморозігріваючі відходи, органічні пероксиди та самореактивні відходи.
HP 4	Подразнюючі – подразнення шкіри й пошкодження очей	відходи, які при застосуванні можуть викликати подразнення шкіри або пошкодження очей.
HP 5	Специфічна токсичність на певний орган чи дихальна токсичність	відходи, які можуть призвести до токсичних ефектів певних органів при одноразовому або повторюваному впливі, або які викликають гострі токсичні ефекти після вдихання.
HP 6	Гостра токсичність	відходи, які можуть призвести до гострих токсичних ефектів після перорального надходження, попадання на шкіру або вдихання.
HP 7	Канцерогенні	відходи, які провокують рак або збільшують вірогідність його настання.
HP 8	Роз'їдаючі	відходи, які при контакті можуть викликати роз'їдання шкіри.
HP 9	Інфекційні	відходи, що містять життєздатні мікроорганізми або їх токсини, які є або вважаються такими, що викликають захворювання у людей або інших живих організмів.
HP 10	Токсичні для репродукції	відходи, які негативно впливають на статеву функцію та репродуктивність дорослих чоловіків і жінок, а також розвиток токсичності в потомства.

HP 11	Мутагенний	відходи, які можуть викликати мутацію, тобто постійні зміни в кількості або структурі генетичного матеріалу в клітині.
HP 12	Вивільнення гострого токсичного газу	відходи, які виділяють токсичні гази або гостро токсичні гази при контакті з водою або кислотою.
HP 13	Сенсибілізуючі	відходи, які містять одну або декілька речовин, про які відомо, що вони викликають підвищення чутливості (вразливості) організму від факторів довкілля чи інших.
HP 14	Екотоксичні	відходи, які представляють або можуть представляти безпосередній або віддалений ризики для одного або декількох секторів навколишнього природного середовища.
HP 15	Відходи, здатні виявляти зазначені вище небезпечні властивості, що не проявлялись безпосередньо при їх утворення	Якщо відходи містять одну або більше речовин, що зумовлюють віднесення відходів до однієї з вищевказаних небезпечних властивостей, але не виявляють при утворенні, за винятком вибухонебезпечних.